

Evandjelje po Luki

Luka piše o Isusovu životu

1 ¹Cijenjeni Teofile! Mnogi su pokušali prikazati događaje koji su se zbili među nama. ²Prenijeli su nam ih oni koji su im bili svjedoci od samoga početka i koji su služili Božjoj riječi. ³I ja sam pomno proučio sve od početka, pa sam pomislio da bi bilo dobro da sve te događaje zabilježim redom kojim su se zbili. ⁴Tako ćeš biti siguran da je ono što su te učili istina.

Zaharija i Elizabeta

⁵U vrijeme Heroda, judejskoga kralja, živio je svećenik po imenu Zaharija iz Abijina svećeničkog razreda. Zaharijeva je žena potjecala iz Aronova roda i zvala se Elizabeta. ⁶Oboje su bili pravedni u Božjim očima jer su besprijekorno vršili Gospodinove zapovijedi i odredbe. ⁷No, nisu imali djece jer je Elizabeta bila nerotkinja, a bili su i veoma stari.

⁸Jednom prilikom došao je red na Zahariju da služi u Hramu prema rasporedu svoga razreda. ⁹Prema svećeničkom običaju, izabrali su ga kockom da u Gospodinovu Hramu prinese kâd. ¹⁰Kad je došlo vrijeme pri-nošenja kâda, mnoštvo ljudi okupilo se vani i molilo. ¹¹Tada se Zahariji ukazao anđeo Gospodnji kako stoji zdesna kationog žrtvenika. ¹²Kad je spazio anđela, Zaharija se uznemirio i prestrašio. ¹³Ali anđeo mu je rekao: »Ne boj se, Zaharija, jer Bog je čuo tvoju molitvu! Tvoja žena Elizabeta rodit će ti sina i nazvat ćeš ga Ivan. ¹⁴On će ti donijeti radost i veselje. Mnogi će se radovati zbog njegova rođenja ¹⁵jer će biti velik u Gospodinovim očima. On neće piti nikakva vina ni žestokoga pića, a od rođenja bit će ispunjen Duhom Svetim. ¹⁶Zahvaljujući njemu, mnogi će se Izraelci vratiti Gospodinu, svojem Bogu. ¹⁷A Ivan će ići pred njim pun Duha i moći koje je imao Ilija. Pomirit će djecu s očevima i neposlušne navesti da prihvate put pravednosti, kako bi pripremio narod za Gospodina.«

¹⁸Nato je Zaharija rekao anđelu: »Kako ću znati da je to istina? Ja sam star, a i žena mi je stara.«

¹⁹Anđeo mu je odgovorio: »Ja sam Gabriel, onaj koji stoji pred Bogom. Poslan sam da razgovaram s tobom i prenesem ti ovu radosnu vijest. ²⁰A sad znaj: budući da nisi vjerovao mojim riječima, koje će se ispuniti kada za to dođe vrijeme, zanijemit ćeš i nećeš moći govoriti sve do onoga dana dok se to ne dogodi.«

²¹Okupljeni narod čekao je Zahariju i čudio se što tako dugo ne izlazi iz Hrama. ²²Kad je Zaharija izašao, nije mogao govoriti i svi su shvatili da je u Hramu imao viđenje. Sporazumijevao se s njima znakovima, ali nije progovorio ni riječi. ²³Kad je završilo vrijeme njegove službe, vratio se kući.

²⁴Nakon nekog vremena, njegova je žena Elizabeta zatrudnjela i pet mjeseci nije izlazila iz kuće. Rekla je: ²⁵»Pogledaj što je Gospodin učinio za mene! Iskazao mi je svoju naklonost i skinuo s mene ovu sramotu pred ljudima.«

Navještaj Isusova rođenja

²⁶Elizabeta je bila u šestom mjesecu trudnoće kad je Bog poslao anđela Gabriela u galilejski grad Nazaret, ²⁷k djevici zaručenoj za čovjeka po imenu Josip, iz Davida rođa. Djevojka se zvala Marija. ²⁸Gabriel joj je rekao: »Pozdravljam te, milošću obdarena! Gospodin je s tobom.«

²⁹No nju su ove riječi uznemirile i pitala se što bi taj pozdrav trebao značiti.

³⁰Anđeo joj je rekao: »Ne boj se, Marijo, jer si stekla Božju naklonost. ³¹Znaj, zatrudnjeta ćeš i roditi sina kojega ćeš nazvati Isus. ³²On će biti velik i zvat će se Sinom Svevišnjega Boga. Gospodin Bog dat će mu prijestolje njegova oca Davida. ³³On će zauvijek vladati Jakovljevom kućom i njegovo će kraljevstvo trajati vječno.«

³⁴Nato je Marija rekla anđelu: »Kako je to moguće? Pa ja sam još djevica!«

³⁵Anđeo joj je odgovorio: »Duh Sveti sići će na tebe i sila Svevišnjega prekrit će te. I zato će se sveto dijete, koje ćeš roditi, zvati Božjim Sinom. ³⁶Ali čuj i ovo: tvoja rođakinja Elizabeta u svojoj odmakloj dobi također nosi sina. Ona ista žena za koju su govorili da ne može imati djece već je u šestom mjesecu trudnoće! ³⁷Bogu ništa nije nemoguće.«

³⁸Marija je rekla: »Gospodinova sam sluškinja, neka

sa mnom bude tako kao što si rekao.« I anđeo je otišao od nje.

Marijin posjet Zahariji i Elizabeti

³⁹⁻⁴⁰Ubrzo nakon toga Marija se spremila i brzo pošla u grad u brdovitom kraju Judeje. Ušla je u Zaharijinu kuću i pozdravila Elizabetu. ⁴¹Kad je Elizabeta začula Marijin pozdrav, dijete je u njoj poskočilo i Elizabeta se ispunila Duhom Svetim. ⁴²Na sav je glas uskliknula: »Ti si najblagoslovljenija od svih žena! I dijete koje ćeš roditi je blagoslovljeno! ⁴³Čime sam zaslužila tu čast da majka mogega Gospodina dolazi k meni? ⁴⁴Jer čim sam začula tvoj pozdrav, dijete u mojoj utrobi poskočilo je od radosti. ⁴⁵Blagoslovljena si jer si vjerovala da će se obistiniti ono što je Bog rekao.«

Marija slavi Boga

⁴⁶Nato je Marija rekla:

»Moja duša slavi Gospodina

⁴⁷ i moj duh se raduje u Bogu, mome Spasitelju,

⁴⁸ jer je pokazao brigu za svoju poniznu sluškinju.

Da, od sada će me svi naraštaji zvati blagoslovljenom

⁴⁹ jer je Svemogući učinio za mene velike stvari.

Sveto je ime njegovo.

⁵⁰ Iz pokoljenja u pokoljenje iskazuje milost onima koji ga se boje.

⁵¹ Svojom je rukom učinio silna djela:

raspršio je one koji su u svom srcu oholi i umišljeni.

⁵² Vladare je svrgnuo s njihovih prijestolja, a ponizne je uzvisio.

⁵³ Gladne je obasuo svakovrsnim dobrima, a bogataše poslao od sebe praznih ruku.

⁵⁴⁻⁵⁵Pomogao je svom sluzi, Izraelu, sjećajući se milosrđa prema Abrahamu i njegovim potomcima zauvijek.

Kao što je i obećao našim precima.«

⁵⁶Marija je ostala kod Elizabete oko tri mjeseca, a zatim se vratila kući.

Ivanovo rođenje

⁵⁷Kad je Elizabeti došlo vrijeme, rodila je sina. ⁵⁸Svi njezini susjedi i rodbina čuli su da joj je Gospodin iskazao veliku milost i radovali su se zajedno s njom.

⁵⁹Kad su osmoga dana nakon djetetova rođenja došli da ga obrežu, htjeli su mu dati ime Zaharija, po ocu.

⁶⁰No djetetova je majka rekla: »Ne! Zvat će se Ivan.«

⁶¹A oni su joj odgovorili: »Nitko od tvoje rodbine ne zove se tako.« ⁶²Zatim su, služeći se znakovima, upitali oca koje ime želi dati djetetu.

⁶³Zaharija je zatražio pločicu za pisanje i napisao: »Ime mu je Ivan.« Svi su se začudili. ⁶⁴Istoga trena Zahariji su se otvorila usta i razvezao jezik te je počeo govoriti i slaviti Boga. ⁶⁵Strah je obuzeo sve susjede i po cijelom judejskom gorju ljudi su prepričavali ove događaje. ⁶⁶Svi koji su za njih čuli, razmišljali su o tome i govorili: »Što li će biti od ovog djeteta?« Jer, bilo je očito da je Gospodinova ruka s njim.

Zaharija slavi Boga

⁶⁷Ivanov otac Zaharija ispunio se Duhom Svetim i počeo proročanski govoriti:

⁶⁸»Neka je blagoslovljen Gospodin,

Bog Izraelov, jer je došao otkupiti svoj narod.

⁶⁹ Poslao nam je moćnoga Spasitelja iz roda svoga sluge Davida,

⁷⁰ kao što je davno obećao po svojim svetim prorocima.

⁷¹ Obećao je da će nas spasiti od neprijatelja

i iz ruku svih onih koji nas mrze;

⁷² da će iskazati milost našim precima i sjetiti se svoga svetog zavjeta.

⁷³ To je bila prisega koju je dao našem pretku

Abrahamu:

⁷⁴ da će nas izbaviti iz ruku neprijatelja

i dopustiti nam da mu služimo bez straha

⁷⁵ te da pred njim budemo sveti i pravedni dokle god živimo.

⁷⁶ Ti ćeš se, dijete moje, zvati prorokom Svevišnjega

Boga

jer ćeš ići pred Gospodinom da mu pripremiš put.

⁷⁷ Donijet ćeš ljudima saznanje o spasenju

kroz oproštenje njihovih grijeha.

⁷⁸ Zbog nježne samilosti našega Boga,

osvanut će nam s visina nova zora,

⁷⁹ da obasja one koji žive u tami i strahu od smrti

i da vodi naše korake na put mira.«

⁸⁰Dječak je rastao i jačao u duhu. Živio je u pustinji sve do dana dok nije stupio pred izraelski narod.

Isusovo rođenje

(Mt 1,18–25)

2¹U to vrijeme car August izdao je naredbu da se u čitavom Rimskom Carstvu provede popis stanovništva. ²Bio je to prvi takav popis i provodio se u vrijeme kad je Kvirinije bio upravitelj Sirije. ³Svi su išli u svoj grad da se odazovu popisu.

⁴S obzirom na to da je potjecao iz Davidova roda, Josip je iz Nazareta, u Galileji, pošao u Judeju, u Davidov grad Betlehem. ⁵Krenuo je zajedno s Marijom, svojom zaručnicom koja je bila trudna. ⁶Za vrijeme njihova boravka u Betlehemu, Mariji se približilo vrijeme porođaja ⁷i rodila je sina, svojega prvorođenca. Budući da za njih nije bilo mjesta u prenoćištu, Marija je povila dijete u plahtice i položila ga u jaslje.

Pastiri i anđeli

⁸U tom su se kraju zatekli i neki pastiri koji su noću čuvali svoja stada na pašnjacima. ⁹Ukazao im se anđeo Gospodnji i Gospodinova slava je zasjala oko njih pa ih je obuzeo strah. ¹⁰Anđeo im je rekao: »Ne bojte se, donosim vam dobru vijest koja će svim ljudima donijeti veliku radost. ¹¹Danas vam se u Davidovu gradu rodio Spasitelj — Krist Gospodin. ¹²Evo kako ćete ga prepoznati: naći ćete dijete povijeno u plahtice kako leži u jaslama.«

¹³Najednom se uz anđela pojavila i velika nebeska vojska. Slavili su Boga riječima:

¹⁴»Neka je slava Bogu na visini,
a na zemlji mir ljudima koji su mu po volji.«

¹⁵Nakon što su anđeli otišli i vratili se na nebo, pastiri su počeli govoriti jedan drugomu: »Pođimo u Betlehem da vidimo to što nam je Gospodin objavio da se dogodilo!«

¹⁶Požurili su u grad i našli Mariju i Josipa s djetetom koje je ležalo u jaslama. ¹⁷Kad su pastiri ugledali dijete, svima su ispričali što im je bilo rečeno o njemu. ¹⁸Svi su ostali zapanjeni onim što su čuli od pastira. ¹⁹A Marija je čuvala u sebi sve što je čula i razmišljala o tome u svom srcu. ²⁰Pastiri su se vratili k stadima, veličajući i slaveći Boga za sve što su čuli i vidjeli, jer se dogodilo upravo onako kako im je anđeo rekao.

²¹Kad je osmoga dana nakon dječakova rođenja nastupilo vrijeme da ga obrežu, dali su mu ime Isus, kako ga je nazvao anđeo još prije začeca.

Isusovo posvećenje u Hramu

²²Došlo je vrijeme da Josip i Marija pristupe obredu očišćenja u skladu s Mojsijevim zakonom. Sa sobom su u Jeruzalem povelj Isusa da ga prinesu pred Gospodina.

²³Jer u Gospodnjem Zakonu stoji: »Svako prvorodeno muško dijete treba biti posvećeno Gospodinu.«¹ ²⁴Išli su prinijeti i žrtvu, onako kako Gospodnji Zakon kaže: »Prinesite dvije golubice ili dva mlada goluba.«²

²⁵U Jeruzalemu je bio pravedan čovjek po imenu Šimun, koji je istinski štovao Boga i iščekivao dan kada će Bog utješiti izraelski narod. Duh Sveti bio je s njim ²⁶i otkrio mu da neće umrijeti prije nego vidi Krista kojeg će poslati Gospodin. ²⁷Pod vodstvom Duha, Šimun je došao u Hram. Kad su Josip i Marija unijeli maloga Isusa da izvrše ono što je Zakonom propisano, ²⁸on ga je uzeo na ruke, odao slavu Bogu i rekao:

²⁹»Gospodine, otpusti sad u miru svoga slugu kao što si obećao!

³⁰ Jer moje oči vidjele su spasenje

³¹ koje si pripremio pred licem svih naroda.

³² On će biti svjetlo ostalim narodima i proslaviti tvoj narod Izrael.«

³³A Isusovi roditelji ostali su zadivljeni onim što je rečeno o njemu. ³⁴Šimun ih je zatim blagoslovio i rekao Mariji, Isusovoj majci: »Zbog ovoga djeteta mnogi će Izraelci pasti, a mnogi će se uzdignuti. On je određen da bude Božji znak, no mnogi će ga odbaciti. ³⁵Tako će izaći na vidjelo skrivene misli mnogih. A tebi će mač probosti dušu.«

Anino proroštvo

³⁶Tamo se nalazila i neka proročica po imenu Ana. Njezin otac bio je Fanuel, a potjecala je iz Ašerova plemena. Bila je vrlo stara. Sedam godina bila je u braku, ³⁷a nakon toga živjela je kao udovica do osamdeset i četvrte godine života. Nije napuštala Hram te je posteći i moleći, danonoćno služila Bogu. ³⁸U taj čas prišla je

¹2,23 »Svako ... Gospodinu.« Vidi Izl 13,2.

²2,24 Citat iz Lev 12,8.

Josipu i Mariji s djetetom i, zahvalivši Bogu, počela govoriti o djetetu svima koji su iščekivali da Bog otkupi Jeruzalem.

³⁹Nakon što su obavili sve što je propisano Gospodnjim Zakonom, Josip i Marija vratili su se u Galileju, u Nazaret, grad u kojem su živjeli. ⁴⁰A dijete je raslo i jačalo; punilo se mudročću i Božja je milost bila na njemu.

Isusovo djetinjstvo

⁴¹Svake godine za blagdan Pashe, Isusovi su roditelji odlazili u Jeruzalem. ⁴²Kad je Isusu bilo dvanaest godina, uputili su se kao i uvijek na proslavu blagdana. ⁴³Kad je blagdan završio, Marija i Josip krenuli su kući. Dječak Isus ostao je u Jeruzalemu, a njegovi roditelji to nisu znali. ⁴⁴Pretpostavljali su da je dječak u njihovoj grupi. Nakon dana hoda počeli su ga tražiti među rođacima i prijateljima. ⁴⁵Kad ga nisu našli, vratili su se u Jeruzalem da ga ondje potraže. ⁴⁶Nakon tri dana našli su ga u Hramu; sjedio je s vjerskim učiteljima, slušao ih i postavljao im pitanja. ⁴⁷Svi koji su ga slušali divili su se njegovim odgovorima i razboru. ⁴⁸Kad su ga Josip i Marija ugledali, zapanjili su se i majka mu je rekla: »Sine, zašto si nam to učinio? Tvoj otac i ja vrlo smo se brinuli tražeći te.«

⁴⁹A Isus im je odgovorio: »Zašto ste me tražili? Zar ne znate da ja moram biti u domu svoga Oca?« ⁵⁰No oni nisu razumjeli što im je htio reći.

⁵¹Isus se vratio s njima u Nazaret i bio im je poslušan. A njegova je majka i dalje razmišljala o svemu tome. ⁵²Isus je rastao, bivao sve mudriji i uživao naklonost i Boga i ljudi.

Služba Ivana Krstitelja

(Mt 3,1-12; Mk 1,1-8; Iv 1,19-28)

3¹Bilo je to petnaeste godine vladavine cara Tiberija kad je Poncije Pilat upravljao Judejom. Herod je upravljao Galilejom, njegov brat Filip pokrajinama Iturejom i Trahonitidom, a Lizanije Abilenom.

²Ana i Kaifa bili su veliki svećenici. U to vrijeme je Ivan, Zaharijin sin koji je živio u pustinji, dobio zapovijed od Boga ³da obiđe čitav kraj oko Jordana i priopći ljudima Božju poruku da se krste u znak obraćenja kako bi im grijesi bili oprosteni. ⁴Jer tako stoji u knjizi pro-roka Izaije:

- »Glas koji poziva iz pustinje:
 'Pripremite put Gospodinu,
 izravnajte mu staze!
 5 Napunit će se svaka dolina
 i izravnati svaka planina;
 sve će se krivudave staze ispraviti
 i neravni putovi postat će ravni.
 6 I svi će vidjeti spasenje koje dolazi od Boga'!»

Izaija 40,3-5

⁷Mnoštvo naroda dolazilo je k Ivanu da ih on krsti, a on im je govorio: »Vi zmiije otrovnice! Tko vas je upozorio da bježite pred nadolazećim Božjim gnjevom? ⁸Pokažite svojim životom da ste se obratili. Činite ono što dokazuje da ste se promijenili i nemojte se pouzdavati u to što je Abraham vaš otac. Jer, ja vam kažem da Bog od ovoga kamena može stvoriti Abrahamovu djecu. ⁹Sjekira je već položena na korijenje drveća. Svako drvo koje ne donosi dobre plodove bit će srušeno i bačeno u vatru.«

¹⁰A mnoštvo ga je pitalo: »Što trebamo činiti?«

¹¹Odgovorio im je: »Svatko tko ima dva ogrtača neka ustupi jedan onomu tko ga nema i svatko tko ima hrane neka je podijeli s drugima!«

¹²I neki poreznici došli su se krstiti i pitali su ga: »Učitelju, što trebamo raditi?«

¹³A on im je odgovorio: »Nemojte uzimati veći porez nego što je propisano!«

¹⁴I neki vojnici su ga pitali: »A što mi trebamo raditi?« Rekao im je: »Nikomu ne uzimajte novac silom, nikoga lažno ne optužujte i budite zadovoljni svojom plaćom!«

¹⁵Ljudi su živjeli u iščekivanju Mesijina dolaska i u sebi se pitali nije li možda Ivan Mesija.

¹⁶On im je svima ovako odgovarao: »Ja vas krstim vodom, ali dolazi onaj tko je snažniji od mene. Ja mu nisam dostojan ni obuću razvezati. On će vas krstiti Duhom Svetim i vatrom. ¹⁷On će očistiti svoje gumno; žito će spremi u svoju žitnicu, a pljevu će spaliti u neugasivoj vatri.« ¹⁸Tako im je, kao i mnogim drugim napomenama, navješćivao Radosnu vijest.

¹⁹Ivan je javno korio Heroda zbog njegove veze s Herodijadom, ženom njegova brata, kao i zbog drugih prijestupa koje je Herod počinio. ²⁰A Herod je pridodao još jedno nepravedno djelo: bacio je Ivana u zatvor.

Isusovo krštenje*(Mt 3,13-17; Mk 1,9-11)*

²¹Kad se sav narod krštavao, krstio se i Isus. Dok je molio, nebo se otvorilo ²²i Duh Sveti, u obliku goluba, sišao je na njega. Začuo se glas s neba: »Ti si moj voljeni sin. U tebi je sva moja radost.«

Isusovo podrijetlo*(Mt 1,1-17)*

²³Isusu je bilo otprilike trideset godina kad je započeo svoju službu. Kako se smatralo, on bio je sin Josipa, Elijeva sina. ²⁴Eli je bio Matatov sin; Matat Levijev; Levi Melkijev sin; Melki Janajev; Janaj Josipov sin; ²⁵Josip Matatijin; Matatija Amosov sin; Amos Nahumov; Nahum Heslijev sin; Hesli Nagajev; ²⁶Nagaj Maatov sin; Maat Matatijin; Matatija Semejev sin; Semej Josekov; Josek Jodin sin;

²⁷Joda Joananov; Joanan Rezin sin; Reza Zorobabelov; Zorobabel Salatielov sin; Salatiel Nerijev; ²⁸Neri Melkijev sin; Melki Adijev; Adija Kozamov sin; Kozam Elmadamov; Elmadam Herov sin; ²⁹Her Isusov; Isus Eliezerov sin; Eliezer Jorimov; Jorim Matatov sin, Matat Levijev;

³⁰Levi Simeonov sin; Simeon Judin; Juda Josipov sin; Josip Jonamov; Jonam Elijakimov sin; ³¹Elijakim Melejev; Melej Menin sin; Mena Matatin; Matata Natanov sin; Natan Davidov; ³²David Jesejev sin; Jesej Obedov; Obed Boozov sin; Booz Salin; Sala Naasonov sin;

³³Naason Aminadabov; Aminadab Adminov sin; Admin Arnijev; Arni Esromov sin; Esrom Faresov; Fares Judin sin; ³⁴Juda Jakovljevi; Jakov Izakov sin; Izak Abrahamov; Abraham Tarin sin; Tara Nahorov; ³⁵Nahor Sarugov sin; Sarug Ragauov; Ragau Falekov sin; Falek Eberov; Eber Salin sin;

³⁶Sala Kainamov; Kainam Arfaksadov sin; Arfaksad Semov; Sem Noin sin; Noa Lamekov; ³⁷Lamek Matuzalin sin; Matuzala Henokov; Henok Jaredov sin; Jared Malaleelov; Malaleel Kainamov; ³⁸Kainan Enosov; Enos Setov sin; Set Adamov; Adam Božji sin.

Isusova kušnja*(Mt 4,1-17; Mk 1,12-15)*

4 ¹Isus se vratio s rijeke Jordana pun Duha Svetoga. Duh ga je odveo u pustinju, gdje ga je davao četrdeset dana iskušavao. ²Za to vrijeme Isus nije ništa jeo i nakon četrdeset dana je ogladnio.

³Tada mu je đavao rekao: »Ako si Božji Sin, naredi ovom kamenu da se pretvori u kruh!« ⁴Isus mu je odgovorio: »Pisano je:

'Čovjek ne živi samo od kruha.'« *Ponovljeni zakon 8,3*

⁵Đavao ga je tada poveo na jedno visoko mjesto i u jednom trenu pokazao mu sva kraljevstva na zemlji. ⁶Rekao mu je: »Dat ću ti svu njihovu moć i slavu, jer meni je dana i ja je mogu dati komu god želim. ⁷Ako se meni pokloniš, sve će to biti tvoje.«

⁸Isus mu je odgovorio: »Pisano je:

'Gospodinu, svom Bogu, klanjaj se i služi jedino njemu.'« *Ponovljeni zakon 6,13*

⁹Zatim je đavao odveo Isusa u Jeruzalem i postavio ga na vrh Hrama. Rekao mu je: »Ako si Božji Sin, baci se! ¹⁰Jer pisano je:

'On će zapovjediti svojim anđelima da te čuvaju.'« *Psalam 91,11*

¹¹A piše i ovo:

'Oni će te svojim rukama nositi da ne udariš nogom o kamen.'« *Psalam 91,12*

¹²A Isus mu je odgovorio: »Rečeno je i ovo:

'Ne iskušavaj Gospodina, svojega Boga.'« *Ponovljeni zakon 6,16*

¹³Pošto je iscrpio sve kušnje, đavao je otišao od Isusa dok ne nastupi pogodan trenutak.

¹⁴Isus se vratio u Galileju pun sile Duha, a vijest o njemu proširila se po cijelom kraju. ¹⁵Počeo je poučavati u sinagogama i svi su ga slavili.

Isus u Nazaretu

(Mt 13,53–58; Mk 6,1–6)

¹⁶Zatim je otišao u Nazaret, grad u kojem je odrastao. U subotu je, kao i uvijek, otišao u sinagogu i ustao da čita. ¹⁷Pružili su mu svitak proroka Izaije. Odmotao ga je i našao mjesto gdje piše:

¹⁸»Duh Gospodnji je na meni, jer me odabrao, da donesem Radosnu vijest siromašnima.

Poslao me da zarobljenima objavim oslobođenje, slijepima povratak vida, da oslobodim potlačene i

¹⁹ da proglasim godinu Gospodnje milosti.«

Izaija 61,1-2

²⁰Zatim je smotao svitak, vratio ga podvorniku sinagoge i sjeo, a oči svih prisutnih bile su uprte u njega.

²¹Rekao im je: »Danas su se ispunile ove riječi, koje ste čuli svojim ušima.«

²²Svi su govorili sve najbolje o njemu i bili su zadivljeni ljepotom riječi koje su izlazile iz njegovih usta. Govorili su: »Nije li to Josipov sin?«

²³A on im je rekao: »Naravno, sada ćete mi navesti onu uzrečicu: 'Doktore, izliječi samoga sebe!' Sve što smo čuli da si učinio u Kafarnaumu, učini i ovdje, u svom gradu!« ²⁴Zatim je dodao: »Istinu vam kažem, ni jedan prorok nije prihvaćen u svom zavičaju. ²⁵Istina je i ovo: u Ilijino vrijeme, kada tri godine i šest mjeseci nije bilo kiše i cijelom je zemljom zavladała velika glad, bilo je mnogo udovica u Izraelu. ²⁶No Ilija nije bio poslan ni jednoj od njih, već jednoj udovici iz Sarfate, u sidonskom kraju. ²⁷A u vrijeme proroka Elizeja bilo je mnogo gubavaca u Izraelu, ali nije se očistio ni jedan od njih, nego Sirijac Naaman.«

²⁸Čim su to čuli, svi su se prisutni u sinagogi rasrdili.

²⁹Ustali su, izbacili ga iz grada i odveli na rub brda na kojem je grad bio sagrađen. Htjeli su ga baciti s litice,

³⁰ali on je prošao između njih i otišao svojim putem.

Isus oslobađa opsjednutog

(Mk 1,21-28)

³¹Isus se uputio u Kafarnaum, grad u Galileji, gdje je subotom poučavao. ³²Ljudi su bili zadivljeni njegovim

poučavanjem jer je govorio s autoritetom. ³³U sinagogi je bio čovjek opsjednut zlim duhom i povikao je iz svega glasa: ³⁴»Što hoćeš s nama, Isuse iz Nazareta? Jesi li došao da nas uništiš? Ja znam tko si ti — Božji Svetac!«

³⁵A Isus ga je ukorio i rekao mu: »Umukni! Izađi iz njega!« Zao duh je naočigled svih oborio čovjeka na tlo i izašao iz njega ne učinivši mu nikakvo zlo.

³⁶Ljudi su ostali zadivljeni i počeli govoriti jedni drugima: »Kakvo li je ovo učenje? S autoritetom i silom zapovijeda zlim duhovima i oni izlaze.«

³⁷Vijest o njemu proširila se po svim okolnim mjestima.

Petrova punica

(Mt 8,14-17; Mk 1,29-34)

³⁸Isus je izašao iz sinagoge i otišao Šimunovoj¹ kući. Šimunova punica imala je jaku groznicu pa su zamolili Isusa da joj pomogne. ³⁹On se nagnuo nad nju, naredio groznici da napusti ženino tijelo i groznica ju je ostavila. Žena je istoga trena ustala i počela ih posluživati.

Isus odlazi i u druge gradove

(Mk 1,35-39)

⁴⁰Nakon zalaska sunca ljudi su doveli k Isusu svoje bolesnike. Bolevali su od najrazličitijih bolesti, a Isus ih je ozdravljao polažući ruke na svakoga od njih. ⁴¹I zli su duhovi izlazili iz mnogih vičući: »Ti si Božji Sin.« A on im je zaprijetio i zabranio im da govore jer su oni znali da je on Krist. ⁴²Kad je svanulo, Isus je izašao i otišao na neko pusto mjesto. Ali mnoštvo ga je tražilo. Kad su ga našli, nastojali su ga spriječiti da ode od njih. ⁴³A Isus im je rekao: »Moram i u drugim gradovima navijestiti Radosnu vijest o Božjem kraljevstvu jer sam zbog toga i poslan.«

⁴⁴I nastavio je propovijedati u sinagogama širom Judeje.

Petar, Jakov i Ivan

(Mt 4,18-22; Mk 1,16-20)

5 ¹Jednom je Isus stajao na obali Genezaretskoga jezera, a mnoštvo se tiskalo oko njega da sluša Božju riječ. ²Isus je spazio na obali dvije lađice iz kojih su izašli ribari i ispirali svoje mreže. ³Isus je ušao u lađicu koja je pripadala Šimunu² i zamolio ga da se malo odmaknu od obale. Zatim je sjeo i iz lađice poučavao ljude.

⁴Kad je završio, rekao je Šimunu: »Zaplovite prema pučini! Tamo bacite mreže da uhvatite ribu.«

⁵Šimun je odgovorio: »Gospodaru, svu noć smo se trudili i ništa nismo ulovili, ali ako ti tako kažeš, bacit ću mreže.« ⁶Poslušali su Isusa i ulovili toliko ribe da su im mreže počele pucati. ⁷Dali su znak svojim prijateljima iz druge lađice da im dođu pomoći. Kad su oni došli, obje su lađice toliko natovarili da su počele tonuti.

¹4,38 *Šimun* Drugo ime bilo mu je Petar.

²5,3 *Šimun* Drugo ime bilo mu je Petar.

⁸⁻⁹Kad je Šimun Petar to vidio, bacio se na koljena pred Isusa i rekao: »Idi od mene, Gospodine, jer sam grešan čovjek!« I on i svi koji su bili s njim ostali su zapanjeni ulovom. ¹⁰Zapanjeni su bili i Jakov i Ivan, Zebedejevi sinovi, koji su ribarili zajedno sa Šimunom.

Isus je nato rekao Šimun: »Ne boj se! Od sada ćeš loviti ljude.«

¹¹Oni su izvukli lađice iz vode, ostavili sve i krenuli za Isusom.

Isus ozdravlja gubavca

(Mt 8,1-4; Mk 1,40-45)

¹²Jednom dok je bio u nekom gradu, Isus je naišao na čovjeka prekrivena gubom. Kad je ugledao Isusa, gubavac je pao ničice i zamolio ga: »Gospodine, ako želiš, možeš me izliječiti.«

¹³Isus je ispružio ruku, dodirnuo ga i rekao: »Želim. Ozdravi!« I guba je istoga trena nestala. ¹⁴Isus mu je tada zapovjedio: »Nikom ne govori o ovom nego idi, pokaži se svećeniku¹ i prinesi žrtvu za svoje očišćenje, kako je Mojsije zapovjedio. To će biti pokazatelj tvojeg ozdravljenja.«

¹⁵Vijest o Isusu sve se više širila i ljudi su u velikom broju dolazili da ga čuju i da ih izliječi od bolesti. ¹⁶A on bi se često povlačio na pusta mjesta i molio.

Isus ozdravlja uzetoga

(Mt 9,1-8; Mk 2,1-12)

¹⁷Jednom dok je poučavao, sjedili su s njim farizeji i učitelji Zakona koji su stigli iz svih gradova Galileje, Judeje i iz Jeruzalema. A Gospodinova snaga bila je s njim da iscjeljuje bolesne. ¹⁸Tada su došli neki ljudi noseći na ležaju uzetoga čovjeka. Pokušavali su ga unijeti i staviti pred Isusa, ¹⁹no zbog mnoštva ga nisu mogli unijeti, pa su se popeli na kuću i kroz krov ga, na ležaju, spustili pred Isusa. ²⁰Kad je Isus vidio njihovu vjeru, rekao je: »Priatelju, grijesi su ti oprošteni!«

²¹Nato su učitelji Zakona i farizeji počeli razmišljati u sebi: »Tko je ovaj što huli? Tko osim Boga može opraštati grijeh?«

²²Ali Isus je znao što misle i odgovorio im: »Zašto tako razmišljate? ²³Što je lakše reći: 'Grijesi su ti oprošteni' ili 'Ustani i hodaj'? ²⁴Sin Čovječji ima vlast na Zemlji

¹ **5,14 pokaži se svećeniku** Po Mojsijevu zakonu, svećenik je morao potvrditi da je gubavi Židov ozdravio.

oprašati grijeh. Ako kažem ovom čovjeku: 'Ustani i hodaj!', znat ćete da uistinu imam vlast. Zatim je rekao uzetome: »Govorim tebi mladiću, ustani, uzmi svoj ležaj i idi kući!«²⁵ Istoga trena čovjek je pred njihovim očima ustao, pokupio ležaj i otišao svojoj kući slaveći Boga.²⁶ A svi su bili zadivljeni i veličali su Boga, govoreći puni strahopoštovanja: »Danas smo vidjeli nevjerojatne stvari.«

Levi (Matej) ide za Isusom

(Mt 9,9–13; Mk 2,13–17)

²⁷Nakon toga Isus je izašao i sreo poreznika po imenu Levi, koji je sjedio na naplatnom mjestu. Isus mu je rekao: »Pođi za mnom!«²⁸ A Levi je ostavio sve, ustao i krenuo za njim.

²⁹Priredio je za Isusa veliku gozbu u svojoj kući i mnogi poreznici i drugi ljudi jeli su s njima.³⁰ Farizeji, a među njima i neki učitelji Zakona, prigovarali su Isusovim učenicima: »Zašto jedete i pijete s poreznicima i grešnicima?«

³¹A Isus im je nato odgovorio: »Ne trebaju liječnika oni koji su zdravi, nego oni koji su bolesni.³² Ja nisam došao da pozovem na obraćenje pravednike, nego grešnike.«

O postu

(Mt 9,14–17; Mk 2,18–22)

³³Nato su mu oni rekli: »Ivanovi učenici često poste i mole, a isto tako i učenici farizeja. A tvoji uvijek jedu i piju.«

³⁴Isus im je rekao: »Možete li prisiliti goste mladoženje da poste dok je on s njima?³⁵ Ali doći će vrijeme kad će im uzeti mladoženju. Tada će i oni postiti.«

³⁶Ispričao im je i usporedbu: »Nitko ne para tkaninu s nove odjeće da bi je stavio kao zakrpu na staru. Inače će novu odjeću poderati, a zakrpa neće pristajati staroj.³⁷ I nitko ne ulijeva novo vino u stare mjevove. Inače će oni puknuti, vino će se proliti, a mjevovi uništiti.³⁸ Novo se vino mora uliti u nove mjevove.³⁹ Pošto je kušao staro vino, nitko ne želi piti novo jer će reći: 'Staro je dobro!'«

Isus je gospodar

(Mt 12,1–8; Mk 2,23–28)

6¹Jedne subote Isus je prolazio kroz žitna polja, a njegovi su učenici trgali klasje, trljali ga rukama i

jeli. ²A neki su farizeji rekli: »Zašto radite ono što Zakon subotom ne dopušta?«

³Isus im je odgovorio: »Zar niste čitali što je David napravio kad su on i njegovi pratioci ogladnjeli? ⁴Niste li čitali da je ušao u Gospodinovu kuću, uzeo prinijete kruhove — koje po Zakonu ne smije jesti nitko osim svećenika — i jeo ih, a dao je i svojim pratiocima da jedu?« ⁵Rekao im je i ovo: »Sin Čovječji gospodar je i subote.«

Čovjek s usahlom rukom

(Mt 12,9–14; Mk 3,1–6)

⁶Druge subote Isus je otišao u sinagogu i poučavao ljude. Ondje je bio čovjek s usahlom desnom rukom. ⁷Učitelji Zakona i farizeji držali su Isusa na oku da vide hoće li u subotu koga izliječiti. Tražili su povoda da ga optuže. ⁸On je znao kako razmišljaju i rekao je čovjeku s usahlom rukom: »Ustani i stani pred ljude!« Čovjek je ustao i stao pred njih. ⁹Isus im je rekao: »Pitam vas, što Zakon dopušta da se čini u subotu: dobro ili zlo? Da se život spasi ili uništi?« ¹⁰Pogledao je sve oko sebe i zatim rekao čovjeku: »Ispruži ruku!« On je tako i učinio i ruka mu je ozdravila. ¹¹A oni su se razbjesnili i počeli smišljati među sobom što da učine Isusu.

Isus izabire apostole

(Mt 10,1–4; Mk 3,13–19)

¹²Tih dana Isus je otišao na goru da se moli i proveo je čitavu noć u moleći se Bogu. ¹³Kad je svanulo, pozvao je k sebi svoje učenike i od njih izabrao dvanaesticu koje je prozvao apostolima: ¹⁴Šimuna — kojeg je nazvao Petar, Andriju — njegova brata, Jakova i Ivana, Filipa, Bartolomeja, ¹⁵Mateja, Tomu, Jakova — Alfejeva sina, Šimuna — zvanog Zelot, ¹⁶Judu — Jakovljeva sina — i Judu Iskariotskog, koji je postao izdajnik.

Govor na gori

(Mt 4,23–25; 5,1–12)

¹⁷Isus je zajedno s njima sišao s gore i zaustavio se na visoravni gdje se nalazilo veliko mnoštvo njegovih učenika. Bilo je tu i mnogo naroda iz cijele Judeje, Jeruzalema, tirkog i sidonskog priobalja. ¹⁸Došli su da ga čuju i da ih ozdravi od bolesti. A iscijelio je i one koje su mučili zli duhovi. ¹⁹Svatko iz mnoštva pokušavao ga je dotaknuti, jer je iz njega izlazila snaga koja je ozdravljala sve.

²⁰Gledajući u svoje učenike, Isus je progovorio:

- »Blago siromašnima,
jer kraljevstvo Božje pripada vama.
- ²¹ Blago vama koji ste sada gladni,
jer ćete se nasititi.
Blago vama koji sada jecate,
jer ćete se smijati.
- ²² Blago vama kad vas ljudi mrze, izopćuju i vrijeđaju,
kad vas smatraju zlima i odbacuju zbog Sina
Čovječjega.
- ²³ Veselite se tada i skačite od radosti,
jer je vaša nagrada na nebu velika.
Pa i njihovi su preci to isto činili prorocima.
- ²⁴ Teško vama, bogataši, jer ste već primili svoju
utjehu.
- ²⁵ Teško vama koji ste sada siti, jer ćete biti gladni.
Teško vama koji se sada smijete, jer ćete tugovati i
jecati.
- ²⁶ Teško vama kad svi o vama budu lijepo govorili,
jer tako su se i njihovi preci ponašali prema lažnim
prorocima.«

Volite svoje neprijatelje

(Mt 5,38–48; 7,12a)

²⁷»A ja kažem vama koji slušate: volite svoje neprijatelje! Činite dobro onima koji vas mrze! ²⁸Blagoslivljajte one koji vas proklinju! Molite za one koji se prema vama loše odnose! ²⁹Ako te tko udari po jednom obrazu, ti mu okreni i drugi. Ako ti tko uzme ogrtač, dopusti mu da ti uzme i košulju. ³⁰Daj svakomu tko te traži, a ako ti tko nešto uzme, ne zahtijevaj da ti vrati! ³¹Onako kako želite da se ljudi ponašaju prema vama, tako se i vi ponašajte prema njima. ³²Ako volite samo one koji vas vole, kakvu zahvalnost zaslužujete? Pa i grešnici vole one koji njih vole. ³³Ako činite dobro onima koji čine dobro vama, kakvu zahvalnost zaslužujete? Tako rade i grešnici. ³⁴Ako, pak, posuđujete onima za koje vjerujete da će vam vratiti, kakvu zahvalnost zaslužujete? Čak i grešnici posuđuju grešnicima da bi isto toliko dobili natrag. ³⁵A vi volite svoje neprijatelje! Činite im dobro i posuđujte, ne očekujući ništa zauzvrat. Tada će vaša nagrada biti velika i bit ćete sinovi Svevišnjega, jer je on dobar prema nezahvalnima i zlima. ³⁶Budite milosrdni, kao što je i vaš Otac milosrdan!«

Ne sudite!*(Mt 7,1-5)*

³⁷»Ne sudite drugima i neće vam biti suđeno! Ne osuđujte i nećete biti osuđeni. Opraštajte i bit će vam oprašteno! ³⁸Dajte i dobit ćete! Nasut će vam se dobra, nabijena i protresena mjera i još će vam se prosipati preko ruba. Kako mjerite drugima, tako će se mjeriti i vama.«

³⁹Ispričao im je i usporedbu: »Može li slijepac voditi slijepca? Neće li obojica upasti u jamu? ⁴⁰Ni jedan učenik nije veći od svoga učitelja, nego je, kad je potpuno poučen, jednak svom učitelju.

⁴¹Zašto primjećuješ trun u oku svoga brata, a ne vidiš gredu u svom vlastitom oku? ⁴²Kako možeš reći svojem bratu: 'Brate, daj da ti izvadim taj trun iz oka', kad ne vidiš gredu u svom vlastitom oku? Licemjeru! Prvo izvadi gredu iz svoga oka, a tek onda ćeš jasno vidjeti kako da izvadiš trun iz oka svojega brata.«

Dvije vrste plodova*(Mt 7,17-20; 12,34b-35)*

⁴³»Nema dobra stabla koje rodi lošim plodovima ni lošega stabla koje rađa dobrim plodovima; ⁴⁴svako se stablo prepoznaje po plodovima. S trnovita grma ne beru se smokve, niti se s kupinova grma bere grožđe. ⁴⁵Dobar čovjek čuva u svom srcu dobro, pa tako iz njega i iznosi dobro. A zao čovjek iz svoga zlog srca iznosi zlo. Jer, čovjekova usta izgovaraju ono čime je ispunjeno njegovo srce.«

Graditi na stijeni*(Mt 7,24-27)*

⁴⁶»Zašto me zovete: 'Gospodine, Gospodine', a ne činite ono što kažem? ⁴⁷Svatko tko dolazi k meni, čuje moje riječi i izvršava ih, sličan je ⁴⁸čovjeku koji je ovako sagrađio kuću: kopao je duboko i postavio temelje na stijeni. Kad je rijeka nadošla, bujica je navalila na kuću, ali je nije mogla uzdrmati jer je kuća bila dobro sagrađena. ⁴⁹Ali onaj tko sluša moje riječi i ne izvršava ih, sličan je čovjeku koji je sagrađio kuću na zemlji bez temelja; bujica je navalila i kuća se odmah srušila, a od nje je ostala velika ruševina.«

Časnikov sluga*(Mt 8,5-13; Iv 4,43-54)*

7¹Nakon što je narodu rekao sve to, uputio se u Kafarnaum. ²Tamo je živio neki časnik čiji je sluga bio jako

bolestan, na pragu smrti, a časniku je bio vrlo drag. ³Kad je časnik čuo za Isusa, poslao je židovske starješine da ga zamole da dođe i spasi život njegovom sluzi. ⁴Kad su stigli k Isusu, počeli su ga usrdno moliti za to govoreći: »On zaslužuje da mu to učiniš ⁵jer voli naš narod i jer nam je sagradio sinagogu.«

⁶Isus je otišao s njima i kad je već bio nadomak kuće, časnik mu je poslao u susret svoje prijatelje s porukom: »Gospodine, nemoj se zamarati jer nisam dostojan da dođeš pod moj krov. ⁷Zato i nisam došao pred tebe, ali reci riječ i moj će sluga ozdraviti. ⁸Jer kao što sam i sâm podređen drugima, tako i ja imam vojnike pod sobom. Tako jednom kažem: 'Idi!' i on ode, a drugom: 'Dođi!' i on dođe. I svojem sluzi kažem: 'Učini to!' i on poslušša.«

⁹Kad je Isus to čuo, ostao je zadivljen. Okrenuo se gomili koja ga je slijedila i rekao im: »Kažem vam, nisam naišao na ovakvu vjeru ni u Izraelu.«

¹⁰A kad su se oni što ih je časnik poslao vratili, našli su slugu zdrava.

Mladić iz Naina

¹¹Isus je zatim otišao u grad koji se zvao Nain. Slijedili su ga njegovi učenici i mnoštvo ljudi. ¹²Kad se približio gradskim vratima, ugledao je pogrebnu povorku. Neka udovica pokapala je sina jedinca. S njom je bilo i mnogo ljudi iz grada. ¹³Kad ju je Gospodin ugledao, sažalio se nad njom i rekao joj: »Nemoj plakati!« ¹⁴Prišao je i dotaknuo lijes, a oni koji su ga nosili zaustavili su se. Tada je rekao: »Mladiću, tebi govorim, ustani!« ¹⁵I mrtvac je ustao i progovorio, a Isus ga je predao njegovoj majci.

¹⁶Sve je obuzelo strahopoštovanje i počeli su slaviti Boga govoreći: »Među nama se pojavio velik prorok« i »Bog je došao u pomoć svom narodu!«

¹⁷Vijest o Isusu proširila se po cijeloj Judeji i okolici.

Ivanovo pitanje

(Mt 11,2–19)

¹⁸Ivanovi učenici sve su to ispričali Ivanu. ¹⁹On je tada pozvao dvojicu svojih učenika i poslao ih Gospodinu da ga upitaju: »Jesi li ti onaj koji treba doći ili trebamo čekati drugoga?«

²⁰Kad su došli k Isusu, rekli su mu: »Ivan Krstitelj nas je poslao da te pitamo: 'Jesi li ti onaj koji treba doći ili trebamo čekati drugoga?'«

²¹U to je vrijeme ozdravio mnoge od njihovih bolesti, muka i zlih duhova, a mnogim je slijepima vratio vid. ²²Zato im je odgovorio: »Idite i recite Ivanu što ste vidjeli i čuli: slijepi vide, hromi hodaju, gubavci se čiste od gube, gluhi čuju, mrtvi se vraćaju u život, a siromašnima se propovijeda Radosna vijest. ²³Blago onomu tko se zbog mene ne poljulja.«

²⁴Nakon što su Ivanovi glasnici otišli, počeo je mnoštvu govoriti o Ivanu: »Što ste išli vidjeti u pustinji? Trsku koja se savija na vjetru? ²⁵Ne? Što ste onda išli vidjeti? Čovjeka odjevena u finu odjeću? Ne, ljudi koji nose finu odjeću i žive u raskoši nalaze se u kraljevskim palačama. ²⁶Pa što ste onda išli vidjeti? Proroka? Da, kažem vam, i više od proroka. ²⁷On je onaj o kojem je pisano:

'Gledaj, šaljem svoga glasnika pred tobom.

On će ti pripremiti put.'

Malahija 3,1

²⁸Kažem vam, među rođenima od žene nitko nije veći od Ivana. Pa ipak, i onaj najmanji u Božjem kraljevstvu veći je od njega.«

²⁹Svi koji su to čuli priznali su da je Božji nauk ispravan, čak i neki poreznici. To su bili oni koje je krstio Ivan. ³⁰No farizeji i učitelji Zakona odbacili su plan koji je Bog imao za njih tako što su odbili da ih Ivan krsti.

³¹»S čime ću usporediti ljude ovog vremena? Kakvi su oni? ³²Oni su kao djeca koja sjede na tržnici i jedni drugima dovikuju:

'Svirali smo vam,
ali niste plesali;
pjevali smo vam tužaljku,
ali niste plakali.'

³³Jer Ivan Krstitelj došao je i nije jeo kruha niti je pio vina, a vi govorite: 'U njemu je zli duh.' ³⁴Sin Čovječji, pak, došao je te jede i pije, a vi kažete: 'Gledajte, ovaj je proždrljivac i pijanac, prijatelj poreznika i grešnika!' ³⁵Ali mudrost opravdavaju sva njezina djeca.«

Šimun farizej

³⁶Neki farizej pozvao je Isusa k sebi na objed. Isus je otišao u farizejevu kuću i smjestio se za stol. ³⁷U tom gradu živjela je neka žena koja je bila javna grešnica. Kad je doznala da Isus jede u farizejevoj kući, došla je i

donijela alabastrenu posudu s mirisnim uljem. ³⁸Stajala je iza Isusa, do njegovih nogu i jecajući počela prati noge svojim suzama, brisati ih kosom, ljubiti i mazati ih mirisnim uljem. ³⁹Kad je to vidio farizej koji ga je pozvao k sebi, rekao je u sebi: »Da je ovaj čovjek prorok, znao bi tko je i kakva je ovo žena koja ga dodiruje. Znao bi da je grešnica.«

⁴⁰Isus mu je rekao: »Šimune, moram ti nešto reći.« Šimun je odgovorio: »Samo reci, učitelju!«

⁴¹»Nekom su vjerovniku dugovala dvojica; jedan mu je dugovao pet stotina srebrnjaka, a drugi pedeset. ⁴²Budući da mu nisu mogli vratiti, on im je obojici velikodušno oprostio dug. Koji će ga od njih sada više voljeti?«

⁴³Šimun je odgovorio: »Pretpostavljam onaj kojemu je oprošten veći dug.«

»Dobro si prosudio«, odgovorio mu je Isus. ⁴⁴Nato se okrenuo prema ženi i rekao Šimunu: »Vidiš li ovu ženu? Ja sam došao u tvoju kuću i ti mi nisi dao vode da operem noge. A ona mi ih je oprala svojim suzama i obrisala svojom kosom. ⁴⁵Ti me nisi dočekao poljupcem, a ona mi, otkako sam ušao, nije prestala ljubiti noge. ⁴⁶Ti mi nisi pomazao glavu uljem, a ona mi je mirisnim uljem namazala noge. ⁴⁷I zato ti kažem da su joj oprošteni mnogi grijesi, jer je pokazala puno ljubavi. A onaj komu se malo prašta, malo i ljubi.«

⁴⁸Onda je rekao ženi: »Grijesi su ti oprošteni.«

⁴⁹Nato su oni koji su jeli s njim počeli govoriti jedan drugomu: »Tko je taj da čak i grijeha oprašta?«

⁵⁰A on joj je rekao: »Tvoja te vjera spasila. Idi u miru!«

Usporedba o sijaču

(Mt 13,1–17; Mk 4,1–12)

8 ¹Poslije toga Isus je išao po gradovima i selima propovijedajući i navješćujući Radosnu vijest o Božjem kraljevstvu. S njim su bila i Dvanaestorica. ²Bile su tu i neke žene koje je izliječio od zlih duhova i raznih bolesti: Marija zvana Magdalena, iz koje je istjerao sedam zlih duhova; ³Ivana, žena Herodova, upravitelja Kuza; Suzana i mnoge druge. Te žene su vlastitim novcem pomagale Isusu i njegovim apostolima.

⁴Dok se još skupljala gomila ljudi iz raznih gradova, Isus je počeo govoriti služeći se usporedbom:

⁵»Sijač je pošao sijati sjeme. Kako je sijao, neko je

sjeme palo duž puta. Ljudi su ga zgazili i ptice nebeske pozobale. ⁶Drugo sjeme palo je na kamen. Kad je izniknulo, osušilo se jer nije imalo vlage. ⁷Neko je pak sjeme palo u trnje, a trnje je naraslo skupa s njim i ugušilo ga. ⁸Neko je sjeme palo na plodno tlo, naraslo i donijelo stostruki urod.« Dok je ovo govorio, pozivao je ljude govoreći:

»Tko ima uši, neka čuje!«

⁹Njegovi učenici pitali su ga što ta usporedba znači ¹⁰pa im je rekao: »Vama je dana prednost da saznate tajne Božjega kraljevstva, a ostalima se govori u usporedbama tako da

'Gledajući ne vide i slušajući ne razumiju.'« *Izaija 6,9*

Isus objašnjava usporedbu

(Mt 13,18-23; Mk 4,13-20)

¹¹»Ovo je značenje usporedbe: sjeme je Božja riječ. ¹²Ono koje je palo duž puta predstavlja one koji čuju, ali dolazi đavao i uzima im riječ iz srca, tako da ne povjeruju u nju i ne budu spašeni. ¹³Sjeme koje je palo na kamen predstavlja one koji radosno prihvaćaju riječ čim je čuju, ali nemaju korijena. Oni kratko vrijeme vjeruju, ali kad dođu iskušenja, otpadnu. ¹⁴Sjeme koje je palo među trnje predstavlja one koji čuju riječ, ali oni nikada ne donesu ploda jer je zaguše brigama, bogatstvom i raznim životnim užicima. ¹⁵A sjeme koje je palo na dobru zemlju, predstavlja ljude dobra i poštena srca koji zadrže riječ koju čuju i svojom ustrajnošću donose plodove.«

Svjetiljka

(Mk 4,21-25)

¹⁶»Nitko ne pali svjetiljku da je stavi pod posudu ili pod krevet. Svjetiljka se stavlja na postolje tako da oni koji ulaze mogu vidjeti svjetlo. ¹⁷Jer nema ništa skriveno što neće izaći na javu niti išta tajno što neće biti svima obznanjeno i ugledati svjetlo dana. ¹⁸Dakle, slušajte pažljivo, jer će onaj tko ima dobiti još više, a onomu tko nema uzet će se i ono što misli da ima.«

Isusova prava obitelj

(Mt 12,46-50; Mk 3,31-35)

¹⁹Isusova majka i braća došli su k njemu, ali mu se zbog gomile nisu mogli približiti. ²⁰Netko je javio Isusu:

»Tvoja majka i braća stoje vani i žele te vidjeti.«

²¹A on im je odgovorio: »Moja majka i moja braća su oni koji čuju Božju riječ i izvršavaju je.«

Oluja

(Mt 8,23–27; Mk 4,35–41)

²²Jednog dana Isus je ušao u lađicu sa svojim učenicima i rekao im: »Pođimo na drugu stranu jezera!« I isplovili su. ²³Dok su plovili, Isus je zaspao. Na jezero se spustila oluja. Lađica se počela puniti vodom i našli su se u opasnosti. ²⁴Učenici su došli k Isusu i probudili ga govoreći: »Gospodaru, Gospodaru, tonemo!«

Isus je nato ustao, zapovjedio vjetru i valovima da se stišaju i sve se smirilo. ²⁵Zatim je rekao učenicima: »Gdje vam je vjera?«

A oni su bili zapanjeni i zastrašeni te su govorili jedan drugomu: »Tko je ovaj čovjek da zapovijeda čak i vjetru i vodi, a oni mu se pokoravaju?«

Opsjednut čovjek

(Mt 8,28–34; Mk 5,1–20)

²⁶Otplovili su tada u geraski kraj, koji se nalazi nasuprot Galileji, na drugoj strani jezera. ²⁷Čim je Isus stupio na obalu, pristupio mu je čovjek iz grada, opsjednut zlim duhovima. Već dugo nije nosio odjeće niti je živio u kući, nego po grobnicama. ²⁸Kad je ugledao Isusa, kriknuo je, pao pred njega i jakim glasom povikao: »Što želiš od mene, Isuse, sine Svevišnjega Boga? Molim te, nemoj me mučiti!« ²⁹Jer, Isus je bio zapovjedio nečistom duhu da izađe iz njega. Već je mnogo puta zli duh zaposjeo čovjeka i premda su ga čuvali pod stražom i vezali mu ruke i noge lancima, uvijek bi ih potrgao i zao duh bi ga odvuкао u puste krajeve.

³⁰Isus ga je upitao: »Kako se zoveš?«

Čovjek je odgovorio: »Legija«¹, jer su u njega ušli mnogi zli duhovi. ³¹Oni su preklinjali Isusa da ih ne pošalje u vječnu tamu. ³²Na obronku je paslo veliko krdo svinja i zli duhovi su preklinjali Isusa da im dopusti da uđu u njih i on im je dopustio. ³³Zli duhovi izašli su iz čovjeka i ušli u svinje, a krdo se strmoglavilo s litice ravno u jezero i utopilo se.

³⁴Kad su čuvari krda vidjeli što se dogodilo, otrčali su i ispričali cijelom gradu i okolici. ³⁵Ljudi su izašli da vide

¹8,30 *Legija* Ime koje znači »vrlo mnogo.« Legija je bila jedinica rimske vojske koja je brojila oko šest tisuća vojnika.

što se dogodilo. Došli su k Isusu i našli čovjeka iz kojega su izašli zli duhovi kako sjedi do Isusovih nogu, odjeven i zdrava razuma. Sve je obuzeo strah. ³⁶Oni koji su vidjeli što se dogodilo ispričali su im kako je Isus iscijelio čovjeka opsjednutog zlim duhovima. ³⁷Sve stanovnike geraskoga kraja obuzeo je silan strah pa su molili Isusa da ode od njih. Isus je ušao u lađicu i krenuo nazad. ³⁸A čovjek iz kojega su izašli zli duhovi molio je Isusa da ga uzme sa sobom.

No Isus ga je poslao od sebe s riječima: »Vrati se kući i ispričaj sve što ti je Bog učinio!« ³⁹Čovjek je otišao i po cijelom gradu razglasio što je Isus učinio za njega.

Djevojčica i bolesna žena

(Mt 9,18–26; Mk 5,21–43)

⁴⁰Kad se Isus vratio, mnoštvo ga je srdačno dočekalo jer su ga svi iščekivali. ⁴¹Tada se pojavio i čovjek po imenu Jair, upravitelj sinagoge. Pao je pred Isusove noge i počeo ga preklinjati da dođe k njegovoj kući ⁴²jer mu je dvanaestogodišnja kći jedinica na samrti. Dok je Isus išao njegovoj kući, gomila se tiskala oko njega.

⁴³Tu je bila i neka žena koja je dvanaest godina bolovala od krvarenja i koja je sve svoje imanje potrošila na liječnike, a nitko je nije mogao izliječiti. ⁴⁴Ona mu je prišla odostraga i dotaknula rub njegove odjeće. Istoga trena krvarenje se zaustavilo. ⁴⁵Isus je upitao: »Tko me je to dotaknuo?«

I dok su svi nijekali da su to učinili, Petar je rekao: »Učitelju, ljudi se guraju oko tebe sa svih strana.« ⁴⁶No Isus je rekao: »Netko me dotaknuo jer osjećam da je sila izašla iz mene.« ⁴⁷Kad je žena vidjela da nije prošla nezapaženo, prišla je dršćući i pala pred Isusa. Pred svima je priznala zašto ga je dotaknula i kako je istoga trena ozdravila. ⁴⁸A Isus joj je nato rekao: »Kćeri, tvoja te vjera iscijelila. Idi u miru!«

⁴⁹Dok je on još govorio, došao je netko iz kuće upravitelja sinagoge i rekao: »Tvoja kći je umrla. Nemoj više zamarati učitelja.«

⁵⁰Isus je to čuo i obratio se upravitelju: »Ne boj se! Samo vjeruj i ozdravit će.«

⁵¹Kad je stigao u kuću, nije dopustio da itko uđe s njim, osim Petra, Ivana, Jakova i roditelja umrle djevojčice. ⁵²Svi prisutni plakali su i tugovali za djevojčicom, a Isus im je rekao: »Prestanite plakati jer ona nije mrtva! Samo spava.«

⁵³No oni su mu se počeli rugati jer su znali da je umrla. ⁵⁴Isus ju je primio za ruku i povikao: »Dijete, ustani!« ⁵⁵Djevojčici se vratio duh i istoga je trenutka ustala. Isus je tada zapovjedio da joj daju nešto za jelo. ⁵⁶Njezini su roditelji ostali zaprepašteni, a on im je naložio da nikome ne govore što se dogodilo.

Isus šalje apostole

(Mt 10,5–15; Mk 6,7–13)

9¹Isus je sazvao Dvanaesticu i dao im moć i vlast nad svim zlim duhovima i da iscjeljuju bolesti. ²Zatim ih je poslao da govore o Božjem kraljevstvu i ozdravljaju bolesne. ³Rekao im je: »Ne uzimajte ništa sa sobom na put: ni štap, ni torbu, ni hranu, ni novac, ni dodatni ogrtač! ⁴U koju god kuću uđete, u njoj i ostanite sve dok ne krenete dalje. ⁵U kojem god gradu vas lijepo ne prime, otidite odatle i stresite prašinu sa svojih nogu u znak upozorenja.« ⁶I oni su krenuli na put. Prolazili su kroz sva sela i posvuda propovijedali Radosnu vijest i iscjeljivali bolesnike.

Herodova nedoumica

(Mt 14,1–12; Mk 6,14–29)

⁷Kad je upravitelj Herod čuo za sve te događaje, našao se u nedoumici, jer su neki govorili da je Ivan uskrsnuo od mrtvih. ⁸Drugi su govorili da se pojavio Ilija, a treći opet da je jedan od davnih proroka ustao od mrtvih. ⁹A Herod je rekao: »Ja sam Ivanu odrubio glavu. Ali tko je ovaj o kojem toliko čujem?« I nastojao je vidjeti Isusa.

Isus hrani više od pet tisuća ljudi

(Mt 14,13–21; Mk 6,30–44; Iv 6,1–14)

¹⁰Kad su se apostoli vratili, ispričali su Isusu sve što su učinili. On ih je zatim poveo sa sobom i povukao se u grad Betsaidu. ¹¹No mnoštvo je doznalo za to i došlo za njim. On je ljude primio i govorio im o Božjem kraljevstvu. Usput je ozdravljao sve kojima je trebalo izlječenje.

¹²Dan se počeo primicati kraju. Dvanaestorica su došla k njemu i rekla: »Raspusti mnoštvo da može otići u okolna sela i na imanja da nađe smještaj i hranu, jer nalazimo se u zabačenom kraju!«

¹³A on im je rekao: »Dajte im vi nešto za jelo!«

»Imamo samo pet kruhova i dvije ribe. Želiš da odemo i kupimo hranu za sve te ljude!?«, odgovorili su. ¹⁴Bilo je

ondje otprilike pet tisuća muškaraca.

Tada je Isus rekao apostolima: »Posjedajte ih u skupine po pedeset!«

¹⁵Tako su i učinili i posjedali ljude. ¹⁶Isus je uzeo pet kruhova i dvije ribe, pogledao prema nebu i zahvalio za hranu. Zatim je razlomio kruh i ribe te ih dao svojim učenicima da ih podijele ljudima. ¹⁷Svi su jeli i nasitili se. I još su skupili komade kruha i ribe koji su preostali — dvanaest punih košara.

Isus je Mesija

(Mt 16,13–19; Mk 8,27–29)

¹⁸Jednom dok je Isus nasamo molio, došli su učenici, a on ih je upitao: »Što govore ljudi, tko sam ja?«

¹⁹Odgovorili su: »Jedni kažu da si Ivan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da si jedan od drevnih proroka koji je ustao od mrtvih.«

²⁰Isus ih je upitao: »A vi, što vi kažete tko sam ja?«

Petar je odgovorio: »Ti si Božji Mesija.«

²¹Tada ih je upozorio da nikomu ne govore o tome.

Put Isusovih sljedbenika

(Mt 16,20–28; Mk 8,30–9,1)

²²Isus je rekao: »Potrebno je da Sin Čovječji mnogo toga pretrpi; da ga starješine, visoki svećenici i učitelji Zakona odbace, da bude ubijen i da trećega dana uskrsne.«

²³Zatim je svima rekao: »Ako tko želi poći za mnom, mora se odreći samoga sebe i svakoga dana ponijeti križ i slijediti me. ²⁴Jer, tko god želi spasiti svoj život, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život radi mene, spasit će ga. ²⁵Što koristi čovjeku ako dobije čitav svijet, a samoga sebe izgubi ili uništi? ²⁶Jer, tko se god srami mene i mojih riječi, toga će se Sin Čovječji posramiti kada dođe u svojoj slavi i slavi Oca i svetih anđela. ²⁷Kažem vam istinu: ima nekih ovdje nazočnih, koji neće iskusiti smrt prije nego vide Božje kraljevstvo.«

Mojsije, Ilija i Isus

(Mt 17,1–8; Mk 9,2–8)

²⁸Otprilike osam dana nakon što im je to rekao, poveo je Petra, Ivana i Jakova sa sobom na goru da moli. ²⁹Dok je molio, promijenilo mu se lice, a odjeća mu je postala blistavo bijela. ³⁰Pojavila su se dva čovjeka i počela razgovarati s njim. Bili su to Mojsije i Ilija. ³¹Pojavili su se

u velikom sjaju i govorili o smrti koja ga čeka u Jeruzalemu. ³²No, Petra i one koji su bili s njim svladao je san. Kad su se probudili, ugledali su Isusovu slavu i dva čovjeka kako stoje kraj njega. ³³I dok su ta dvojica odlazili od njega, Petar je rekao Isusu, ni sam ne znajući što govori: »Učitelju, dobro je što smo mi tu. Daj da napravimo tri zaklona: jednoga za tebe, jednoga za Mojsija i jednoga za Iliju.«

³⁴Dok je još govorio, pojavio se oblak i zasjenio ih. Ušavši u oblak, prestrašili su se. ³⁵A iz oblaka se začuo glas: »Ovo je moj Sin, njega sam izabrao. Slušajte ga!«

³⁶Kad je glas utihnuo, Isus se našao sâm. A oni su šutjeli o tome i nikomu nisu govorili što su vidjeli.

Isus ozdravlja opsjednuta dječaka

(Mt 17,14–18; Mk 9,14–27)

³⁷Kad su sutradan sišli s gore, Isusa je dočekalo silno mnoštvo. ³⁸Neki je čovjek iz gomile povikao: »Učitelju, preklinjem te, pogledaj moga sina, jer on je moje jedino dijete! ³⁹Duh ga iznenada zgrabi i on počne vrištati. Tjera ga i na grčenje, od kojeg mu izlazi pjena na usta i ne pušta ga sve dok ga potpuno ne iscrpi. ⁴⁰Molio sam tvoje učenike da ga istjeraju, ali nisu mogli.«

⁴¹Tada je Isus rekao: »O, nevjerna li i pokvarena naraštaja! Koliko dugo još moram biti s vama i podnositi vas? Dovedi ovamo svoga sina!«

⁴²Ali još dok se dječak približavao, zli duh ga je oborio na zemlju i on se počeo grčiti. Isus je ukorio nečistog duha, ozdravio dječaka i predao ga natrag njegovu ocu.

⁴³Svi su ostali zadivljeni Božjom moći.

Isus govori o svojoj smrti

(Mt 17,22–23; Mk 9,30–32)

I dok su se ljudi divili svemu što je Isus učinio, on je rekao svojim učenicima: ⁴⁴»Dobro slušajte što vam kažem! Sin Čovječji uskoro će biti predan u ruke ljudi.« ⁴⁵Ali oni nisu razumjeli što je rekao. Smisao im je ostao skriven te nisu mogli razumjeti, a bojali su se pitati ga o tome.

Tko je najveći?

(Mt 18,1–5; Mk 9,33–40)

⁴⁶Među učenicima razvila se rasprava o tome tko je od njih najveći. ⁴⁷No Isus je znao njihove misli te je uzeo neko malo dijete i postavio ga kraj sebe. ⁴⁸Rekao

im je: »Tko god u moje ime prihvati ovo malo dijete — mene prihvaća, a tko god prihvaća mene — prihvaća Onoga tko me poslao. Jer onaj tko je najponizniji među vama, taj je najveći.«⁴⁹ Zatim je Ivan rekao: »Učitelju, vidjeli smo jednoga da izgoni demone u tvoje ime. Pokušali smo ga zaustaviti jer nije jedan od nas.«

⁵⁰A Isus mu je odgovorio: »Ne branite mu, jer onaj tko nije protiv vas, taj je za vas.«

U samarijanskom selu

⁵¹Kad je došlo vrijeme da bude uzet natrag na nebo, Isus se odlučio uputiti u Jeruzalem. ⁵²Ispred sebe poslao je glasnike. Oni su krenuli i stigli u jedno samarijansko selo da mu tamo sve pripreme. ⁵³Ali ljudi ga nisu htjeli primiti jer je išao u Jeruzalem. ⁵⁴Kad su to vidjeli učenici Jakov i Ivan, rekli su: »Gospodine, želiš li da zapovjedimo da vatra sije s neba i uništi ih?«¹

⁵⁵On se okrenuo i prekorio ih.² ⁵⁶I uputili su se u drugo selo.

Slijediti Isusa

(Mt 8,19–22)

⁵⁷Dok su tako išli, netko mu je rekao: »Ja ću ići za tobom kamo god pođeš.«

⁵⁸Isus mu je rekao: »Lisice imaju jame, a ptice nebeske gnijezda, ali Sin Čovječji nema gdje položiti glavu.«

⁵⁹Drugome je rekao: »Pođi za mnom«, a čovjek je odgovorio: »Dopusti da najprije pokopam svoga oca!«

⁶⁰A Isus mu je rekao: »Neka mrtvi pokapaju svoje mrtve; ti idi i govori o Božjem kraljevstvu!«

⁶¹Neki je čovjek izjavio: »Ja ću te slijediti, Gospodine, ali daj da se najprije oprostim sa svojom obitelji!«

⁶²A Isus mu je odgovorio: »Nitko tko položi ruku na plug i onda gleda unatrag nije prikladan za Božje kraljevstvo.«

Isus šalje sedamdesetdvojicu

10¹Nakon toga Gospodin je imenovao još sedamdesetdvojicu³ učenika i poslao ih ispred sebe po dvojicu, u svaki grad i mjesto kamo je sâm namjeravao

¹9,54 Neki grčki rukopisi dodaju: »kao što je Ilija zapovjedio?«

²9,55 U nekim grčkim rukopisima stoji još: »A Isus je rekao: 'Vi ne znate kojem duhu pripadate. Sin Čovječji nije došao uništiti ljudske duše nego ih spasiti.'«

³10,1 *sedamdesetdvojicu* U nekim grčkim rukopisima stoji »sedamdesetoricu.« Isto u stihu 17.

poći. ²Rekao im je: »Žetva je velika, a radnika je malo. Zato molite gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu. ³Idite! I zapamtite: šaljem vas kao janjad među vukove. ⁴Nemojte nositi novac, torbu ili obuću! I duž puta ne pozdravljajte nikoga! ⁵U koju god kuću uđete, najprije recite: 'Mir ovom domu!' ⁶Ako je u njoj netko komu je stalo do mira, vaš će mir ostati s njim, a ako nije — vratit će se k vama. ⁷Ostanite u toj kući i jedite i pijte što god vam ponude, jer radnik zaslužuje svoju plaću. Ne selite se iz kuće u kuću! ⁸I u koji god grad dođete i tamo vas lijepo prime, jedite što stave pred vas! ⁹Ozdravljajte bolesne i govorite im: 'Božje kraljevstvo je blizu!' ¹⁰A u koji god grad uđete i tamo vas ne prime, izađite na njegove ulice i recite: ¹¹Čak i prašinu ovoga grada, koja nam se uhvatila za noge, stresamo sa sebe protiv vas. Ipak, znajte ovo: Božje kraljevstvo je blizu!' ¹²Kažem vam, na taj dan bit će lakše stanovnicima Sodome, nego tome gradu.«

Isus upozorava

(Mt 11,20–24)

¹³»Jao tebi, Korozaine! Jao tebi, Betsaido! Da su se čuda učinjena u vama dogodila u Tiru i Sidonu, oni bi se već odavno vratili na pravi put. Sjedili bi u kostrijeti i pepelu u znak pokajanja. ¹⁴Ali Tiru i Sidonu će na dan Suda biti lakše nego vama. ¹⁵A ti, Kafarnaume, zar ćeš se uzdići na nebo? Sići ćeš u svijet mrtvih!

¹⁶Onaj tko vas sluša, mene sluša. Onaj tko vas odbacuje, mene odbacuje. A onaj tko odbacuje mene, odbacuje onoga koji me poslao.«

Sotonin pad

¹⁷Sedamdesetdvojica radosno su se vratila i govoreći: »Gospodine, čak nam se i zli duhovi pokoravaju u tvoje ime.« ¹⁸A on im je rekao: »Vidio sam sotonu kako pada kao munja s neba. ¹⁹Slušajte! Dao sam vam vlast da gazite zmije i škorpijone i vlast nad svakom neprijateljskom silom. Ništa vam neće nauditi. ²⁰Ali ne radujte se tome što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena zapisana na nebu!«

Isusova molitva Ocu

(Mt 11,25–27; 13,16–17)

²¹U tom trenutku zatitrao je od radosti u Duhu Svetom i rekao: »Zahvaljujem ti, Oče, Gospodaru neba i

zemlje, što si ovo sakrio od mudrih i pametnih, a otkrio malenima. Da, Oče, jer ti si tako odlučio.

²²Otac mi je sve predao u ruke. I nitko ne zna tko je Sin, osim Oca. Nitko ne zna ni tko je Otac, osim Sina i svakoga onoga komu Sin to odluči otkriti.«

²³Zatim se okrenuo prema učenicima i povjerio im nasamo: »Blagoslovljene su oči koje vide ono što vi vidite! ²⁴Jer, kažem vam da su mnogi proroci i kraljevi čeznuli da vide to što vi vidite, ali nisu vidjeli; da čuju to što vi čujete, ali nisu čuli.«

Priča o dobrom Samarijancu

²⁵Tada je neki učitelj Zakona ustao i rekao Isusu u namjeri da ga iskuša: »Učitelju, što moram činiti da naslijedim vječni život?«

²⁶A Isus mu je odgovorio: »Što piše u Zakonu? Što tamo čitaš?«

²⁷Čovjek je odgovorio: »Voli Gospodina, Boga svoga, svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svim umom svojim«¹ i »svoga bližnjega kao samoga sebe.«²

²⁸A Isus mu je rekao: »Točno si odgovorio. Čini tako i živjet ćeš!«

²⁹Čovjek se htio opravdati pa je upitao Isusa: »A tko je moj bližnji?«

³⁰Isus mu je odvratio: »Neki je čovjek silazio iz Jeruzalema u Jerihon i pao u ruke razbojnicima. Oni su ga svukli, pretukli i otišli. Čovjek je ostao ležati polumrtav. ³¹Slučajno je tim putem prolazio neki svećenik. Kad ga je spazio, zaobišao ga je. ³²Naišao je i neki levit; kad ga je spazio, i on ga je zaobišao. ³³A neki je Samarijanac prolazio putem i došao do njega. Čim ga je spazio, sažalio se nad njim. ³⁴Prišao mu je, oprao mu rane uljem i vinom te ih previo. Zatim ga je stavio na svoju životinju, odveo u prenoćište i pobrinuo se za njega. ³⁵Sutradan je izvadio dva srebrnjaka, dao ih vlasniku prenoćišta i rekao mu: 'Njeguj ga, a ako što dodatno potrošiš, ja ću ti platiti kad se vratim.'«

³⁶Što misliš, koji se od ove trojice ponio kao bližnji prema onomu što je pao u ruke razbojnicima?«

³⁷Učitelj Zakona je odgovorio: »Onaj koji se sažalio nad njim.«

A Isus mu je rekao: »Idi i čini kako je i on učinio!«

¹10,27 Citat iz Pnz 6,5.

²10,27 Citat iz Lev 19,18.

Marija i Marta

³⁸Dok je putovao sa svojim učenicima, ušao je u neko selo. Neka žena po imenu Marta primila ga je u kuću. ³⁹Ona je imala sestru Mariju. Marija je sjela kraj Gospodinovih nogu i slušala što govori, ⁴⁰a Marta je bila zaokupljena raznim poslovima i posluživanjem. Došla je k njemu i rekla: »Gospodine, zar te nije briga što me sestra ostavila da sama radim sav posao? Reci joj da mi pomogne!«

⁴¹Gospodin joj je odgovorio: »Marta, Marta, tebe muči i uznemiruje mnogo toga, ⁴²a samo jedno je važno. Marija je izabrala za sebe ono najbolje što joj neće biti oduzeto.«

Isus poučava o molitvi

(Mt 6,9–15; 7,7–11)

11 ¹Jednom je Isus molio na nekom mjestu. Kad je završio s molitvom, jedan od učenika rekao mu je: »Gospodine, nauči nas kako treba moliti! I Ivan je naučio svoje učenike.«

²Stoga im je Isus rekao: »Kad molite, ovako molite:

'Oče, neka se sveti Tvoje ime!

Neka dođe Tvoje kraljevstvo!

³ Kruh naš svagdašnji daj nam svaki dan!

⁴ I oprosti nam naše grijehе,

jer i mi opraštamo svakomu tko nam je dužan!

I ne daj da budemo kušani!'«

⁵Zatim im je rekao: »Uzmimo da netko od vas ima prijatelja te dođe k njemu usred noći i kaže: 'Prijatelju, daj mi tri kruha! ⁶Svratio mi je jedan prijatelj, a ja mu nemam što ponuditi.' ⁷A čovjek mu iznutra odgovori: 'Nemoj me gnjaviti! Vrata su već zaključana. Djeca i ja smo u krevetu. Ne mogu ustati da ti išta dam.' ⁸Kažem vam, ako taj čovjek i ne ustane zbog prijateljstva i dâ vam što vam treba, ustat će zbog vaše upornosti i dati vam koliko vam je potrebno. ⁹I zato vam kažem: molite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se! ¹⁰Jer, svatko tko moli — prima. Onaj tko traži — nalazi. A vrata će se otvoriti onomu tko kuca. ¹¹Ima li tko od vas sina? Što bi otac učinio kad bi ga sin zamolio ribu? Bi li mu dao zmiju? ¹²A ako bi ga sin zamolio jaje, bi li mu otac dao škorpiona? ¹³Znači, ako vi, zli kakvi jeste, znate davati dobre darove svojoj

djeci, to više nebeski Otac daje Duha Svetoga onima koji ga mole.«

Kraljevstvo koje je podijeljeno

(Mt 12,22-30; Mk 3,20-27)

¹⁴Jednom je Isus istjerivao zloga duha iz nijema čovjeka. Čim je zao duh izašao, čovjek je progovorio. Ljudi su ostali zadivljeni. ¹⁵Ali neki su rekli: »On istjeruje zle duhove uz pomoć Belzebula¹, vladara zlih duhova.«

¹⁶Drugi su ga opet željeli iskušati i zatražili su od njega znak s neba. ¹⁷Ali Isus je znao što misle pa im je rekao: »Svako će kraljevstvo podijeljeno unutar sebe propasti. I podijeljena obitelj će se raspasti. ¹⁸Ako je sotona podijeljen u sebi, kako se njegovo kraljevstvo može održati? Vi kažete da ja istjerujem demone uz pomoć Belzebula. ¹⁹Ali ako ja istjerujem zle duhove uz njegovu pomoć, uz čiju pomoć ih istjeruju vaši učenici? Tako oni sami dokažu da imate krivo. ²⁰No, ako ja Božjom silom istjerujem zle duhove, onda je jasno da je Božje kraljevstvo stiglo k vama.

²¹Dok snažan čovjek, potpuno naoružan, čuva svoju kuću, njegov je imetak siguran. ²²Ali ako ga tko jači od njega napadne i svlada, oduzet će mu oružje u koje se uzdao, a plijen će razdijeliti.

²³Tko nije uz mene, taj je protiv mene. A onaj tko sa mnom ne skuplja, taj rasipa.«

Čovjek koji je prazan

(Mt 12,43-45)

²⁴»Kad nečisti duh izađe iz čovjeka, luta bezvodnim predjelima tražeći mir. A kad ga ne nađe, kaže: 'Vratit ću se kući iz koje sam otišao.' ²⁵Vrati se i nađe kuću pometenu i uređenu. ²⁶Onda ode i dovede sedam zlih duhova, još gorih od sebe, i svi uđu u čovjeka i tamo se nastane. Tako čovjekovo konačno stanje postane gore od prijašnjega.«

Blagoslovljeni ljudi

²⁷Dok je Isus ovako govorio, javila se neka žena iz gomile i rekla mu: »Blagoslovljena utroba majke koja te nosila i prsa koja su te dojila!«

²⁸A on joj je odvratio: »Blagoslovljeniji su oni koji slušaju Božje učenje i izvršavaju ga!«

¹11,15 *Belzebul* đavao.

Znak proroka Jone

(Mt 12,38–42; Mk 8,12)

²⁹Kako se narod sve više skupljao, počeo je govoriti: »Ova je generacija zla; traži znak, ali neće dobiti nikakav znak, osim Jonina znaka¹. ³⁰Jer, kako je Jona bio znak Ninivljanima, tako će Sin Čovječji biti znak ovoj generaciji. ³¹Kraljica Juga² će na Sudu ustati protiv ljudi ove generacije i osudit će ih, jer ona je došla s kraja zemlje da čuje Salomonovu mudrost, a evo, ovdje je netko veći od Salomona, a vi ne želite slušati. ³²Ninivljani će ustati na Sudu protiv ljudi ove generacije i osudit će ih, jer su se obratili na Jonino propovijedanje, a evo, ovdje je netko veći od Jone, a vi ne želite slušati.«

Budite svjetlo svijetu!

(Mt 5,15; 6,22–23)

³³»Nitko ne pali svjetiljku pa je stavlja na skriveno mjesto ili pod posudu. Naprotiv, stavlja je na postolje, tako da oni koji ulaze mogu vidjeti svjetlo. ³⁴Tvoje je oko svjetiljka tvojemu tijelu. Ako ti je oko dobronamjerno³, sav si ispunjen svjetlošću, ali ako ti je oko zlonamjerno⁴, ispunjen si tamom. ³⁵Zato pazi dobro da svjetlo u tebi ne bude tama! ³⁶Ako ti je, dakle, cijelo tijelo ispunjeno svjetlom i ni jedan njegov dio nije u tami, onda će sve biti u svjetlu kao kad te obasjava svjetlost svjetiljke.«

Vanjska pobožnost

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 20,45–47)

³⁷Kad je Isus završio svoj govor, neki farizej pozvao ga je na objed. Isus je ušao u njegovu kuću i smjestio se za stol. ³⁸A farizej ga je promatrao i bio zapanjen što prije jela nije oprao ruke. ³⁹Gospodin mu je rekao: »Vi farizeji čistite izvana zdjelu i čašu, ali iznutra ste puni pohlepe i zla. ⁴⁰Bezumnici! Nije li onaj tko je stvorio ono izvana stvorio i ono iznutra? ⁴¹Ali obratite pažnju na ono što je unutra. Dajte siromasima pa ćete biti potpuno čisti. ⁴²Ali jao vama, farizeji, jer dajete desetinu i

¹ **11,29 Jona** Prorok iz Staroga zavjeta. Nakon tri dana živ je izašao iz utrobe velike ribe, kao što će Isus trećega dana izaći iz groba.

² **11,31 Kraljica Juga** Kraljica od Sabe koja je putovala oko 1600 kilometara kako bi naučila Božju mudrost od Salomona. Vidi 1 Kr 10,1–13.

³ **11,34 dobronamjerno** Mogući prijevod: čisto, nesebično, nevino, u svjetlu itd.

⁴ **11,34 zlonamjerno** Mogući prijevod: zlo, sebično, pohlepno, zavidno, okaljano, u tami itd.

od metvice, rutvice i svih drugih trava, a zanemarujete pravdu i ljubav prema Bogu. To ste trebali činiti, a ono prvo ne zanemariti. ⁴³Jao vama, farizeji, jer volite najbolja mjesta u sinagogama i pozdrave pune poštovanja na trgovima! ⁴⁴Jao vama, jer ste kao neobilježeni grobovi po kojima ljudi gaze, a da i ne znaju!«

⁴⁵Tada mi je jedan učitelj Zakona odgovorio: »Učitelju, to što govoriš vrijeđa i nas.«

⁴⁶»Jao vama, učitelji Zakona — rekao mu je Isus — jer stavljate na ljude težak teret, a sami nećete ni prstom maknuti! ⁴⁷Jao vama, jer gradite grobnice prorocima, a vaši su preci bili ti koji su ih ubili! ⁴⁸Time svjedočite da odobravate djela svojih predaka, jer oni su ubili proroke, a vi im gradite grobnice. ⁴⁹Zbog toga je i rekla Božja mudrost: 'Poslat ću im proroke i apostole; neke od njih će ubiti, a neke će progoniti.' ⁵⁰Zato će ljudi ove generacije biti kažnjeni za prolivenu krv svih proroka od početka svijeta: ⁵¹od Abela do Zaharije,¹ čiju su krv proliili ubivši ga na putu od žrtvenika do Hrama. Da, kažem vam, ljudi ove generacije platit će za to.

⁵²Jao vama, učitelji Zakona, jer ste sakrili ključ znanja. Vi sami niste ga stekli, a spriječili ste u tome one koji su ga pokušavali steći.«

⁵³Kad je Isus napustio kuću, učitelji Zakona i farizeji počeli su navaljivati na njega i zasipati ga mnogim pitanjima. ⁵⁴Nastojali su ga uhvatiti u zamku njegovim riječima.

Licemjerje

12 ¹Skupilo se mnoštvo od više tisuća ljudi. Bilo ih je toliko da su gazili jedni po drugima. Isus se najprije obratio svojim učenicima: »Čuvajte se farizejskoga kvasca, to jest licemjerja! ²Nema ništa sakriveno što se neće otkriti i ništa tajno što se neće saznati. ³Prema tome, sve što u tami izgovorite, čut će se na svjetlu. A što ste komu šapnuli na uho u tajnosti sobe, vikat će se s krovova.«

Koga se bojati?

(Mt 10,28–31)

⁴»I kažem vam, prijatelji, ne trebate se bojati onih koji ubijaju tijelo i nakon toga ne mogu ništa više učiniti. ⁵Reći ću vam koga se trebate bojati: bojte se Boga koji,

¹ **11,51** Abel, Zaharija Prvi i posljednji ljudi ubijeni u Starom zavjetu.

nakon što oduzme život, ima vlast baciti ga u pakao. Da, kažem vam, njega se bojte!

⁶Ne prodaju li se pet vrabaca za dva novčića? Pa ipak, ni jednoga od njih Bog ne zaboravlja. ⁷A na vašoj glavi čak su i vlasi izbrojene. Ne bojte se! Vi vrijedite više od mnoštva vrabaca.«

Priznati Isusa

(Mt 10,32–33; 12,32; 10,19–20)

⁸»Kažem vam: tko god mene prizna pred ljudima, ja ću ga pred Božjim anđelima priznati kao svoga. ⁹Ali onoga tko se mene odrekne pred ljudima, ja ću se odreći pred Božjim anđelima.

¹⁰Svakomu tko kaže nešto protiv Sina Čovječjega bit će oprošteno, ali onomu tko vrijeđa Duha Svetoga neće se oprostiti.

¹¹Kad vas izvedu pred sinagoge, vladare i vlasti, nemojte se brinuti o tome kako ćete se braniti ili što ćete reći! ¹²Duh Sveti će vas u taj čas poučiti što da kažete.«

Ne oslanjajte se na bogatstvo!

¹³Tada mu je netko iz gomile rekao: »Učitelju, reci mojem bratu da podijeli nasljedstvo sa mnom!«

¹⁴A Isus mu je odgovorio: »Čovječe, tko je mene imenovao da dijelim pravdu ili posređujem među vama?«

¹⁵Rekao im je i ovo: »Čuvajte se i nemojte dopustiti da pohlepa uđe u vaše srce, jer čak i onome koji živi u izobilju život ne dolazi iz onog što posjeduje.«

¹⁶Tada im je ispričao jednu usporedbu: »Zemlja nekog bogataša dobro je rodila. I on je u sebi pomislio i rekao:

¹⁷'Što ću učiniti kad nemam gdje uskladištiti svoj urod?'

¹⁸Zatim je rekao: 'Evo što ću učiniti: srušit ću svoje žitnice i sagraditi veće. Spremit ću u njih svoje žito i ostala dobra. ¹⁹I reći ću samom sebi: imaš na zalihama mnogo dobara za godine koje dolaze. Odmori se, jedi, pij i veseli se!' ²⁰Ali Bog mu je rekao: 'Bezumni čovječe, umrijet ćeš još večeras! A komu će pripasti ono što si spremio?'

²¹Evo što se događa onomu tko skuplja blago, ali nije bogat u Božjim očima.«

Najprije Božje kraljevstvo

(Mt 6,25–34; 6,19–21)

²²Zatim je rekao svojim učenicima: »Zato vam kažem, nemojte se brinuti za svoj život — što ćete jesti, ili za svoje tijelo — što ćete obući! ²³Jer život je važniji od hrane i

tijelo od odjeće. ²⁴Promotrite gavrane: niti siju niti žanju. Nemaju ni smočnica ni štaglja, pa ipak ih Bog hrani. A vi vrijedite mnogo više od ptica. ²⁵Tko od vas može brigama produžiti svoj život makar za jedan sat? ²⁶Budući da ne možete učiniti ni to malo, zašto se brinete za ostalo? ²⁷Promotrite ljiljane kako rastu! Niti se trude niti izrađuju odjeću. A opet, kažem vam, čak ni Salomon u svoj svojoj slavi nije bio odjeven kao jedan od njih. ²⁸Ako Bog tako odijeva travu u polju, koja je danas ovdje, a sutra se baca u peć, koliko će više odjenuti vas, malovjerni! ²⁹Ne brinite se što ćete jesti ili što ćete piti! Ne uzrujavajte se zbog toga! ³⁰Ljudi ovoga svijeta opterećuju se time, ali vaš Otac zna da vam je sve to potrebno. ³¹Nego, tražite najprije njegovo kraljevstvo pa će vam se i to nadodati!« ³²»Malo stado, ne plaši se! Otac vam želi dati svoje kraljevstvo. ³³Prodajte ono što posjedujete i dajte novac siromasima. Pribavite si torbe koje ne mogu ostariti i blago koje neće propasti — trajno bogatstvo koje je na nebu — gdje ga lopov ne može dohvatiti niti moljac uništiti. ³⁴Jer, gdje je vaše blago, tamo će vam biti i srce.«

Uvijek budite spremni!

(Mt 24,45-51)

³⁵»Budite spremni! Obucite se i neka vaše svjetiljke gore! ³⁶Budite kao oni koji čekaju svoga gospodara da se vrati sa svadbe. Kad on dođe i pokuca, mogu mu odmah otvoriti vrata. ³⁷Blagoslovljeni oni sluge koje će gospodar naći budne i spremne kada dođe. Govorim vam istinu. Gospodar će sam pripasati pregaču da ih služi. Posjest će ih za stol i posluživati ih. ³⁸Gospodar može doći u ponoć ili još kasnije, ali blago njima kada dođe i vidi da ga još uvijek čekaju. ³⁹U ovo budite sigurni: da je gospodar znao u koje će vrijeme doći lopov, ne bi dopustio da mu provali u kuću. ⁴⁰I vi budite spremni, jer će Sin Čovječji doći u vrijeme kad ga ne očekujete!« ⁴¹Tada ga je Petar upitao: »Gospodine, govoriš li ovu usporedbu samo nama ili svima?«

⁴²A Gospodin je rekao: »Tko je taj vjerni i mudri upravitelj kojega će Gospodin postaviti nad svojim slugama da im u pravo vrijeme daje obrok? ⁴³Blago onom sluzi kojega gospodar, kada dođe, zatekne da tako radi! ⁴⁴Kažem vam istinu: njega će odrediti da upravlja svim njegovim imetkom. ⁴⁵Ali što ako sluga u svom srcu kaže: 'Moj gospodar neće tako skoro doći' i počne tući sluge i sluškinje, jesti, piti i opijati se? ⁴⁶Njegov gospodar doći

će onoga dana kad mu se ne nada i u vrijeme za koje ne zna. Tada će ga gospodar kazniti i dodijeliti mu mjesto među nevjernicima.

⁴⁷Sluga koji zna volju svoga gospodara, a ne pripremi se za njegov dolazak ili ne čini ono što gospodar želi, dobit će mnogo udaraca. ⁴⁸Ali onaj sluga koji nije znao gospodarevu volju, a učinio je nešto zbog čega zaslužuje kaznu, primit će malo udaraca. Jer, od svakoga komu je dano mnogo, mnogo će se i zahtijevati. Komu je mnogo povjereno, više će se od njega tražiti.«

Razdori zbog Isusa

(Mt 10,34–36)

⁴⁹»Ja sam došao zapaliti vatru na zemlji. O, da barem već gori! ⁵⁰Ali najprije me čeka krštenje. O, na kakvoj sam mucu dok se ono ne izvrši! ⁵¹Mislite li da sam došao uspostaviti mir na zemlji? Ne, kažem vam, donosim razdor. ⁵²Jer, od sada će obitelj od petero biti međusobno podijeljena — troje protiv dvoje i dvoje protiv troje.

⁵³ Otac će biti protiv sina i sin protiv oca,
majka protiv kćeri i kći protiv majke,
svekrva protiv snahe i snaha protiv svekrve.«¹

Razumijte vremena

(Mt 16,2–3)

⁵⁴Zatim je rekao narodu: »Kad vidite da sa zapada dolazi oblak, smjesta kažete: 'Dolazi kiša', i bude. ⁵⁵A kad puše južni vjetar, velite: 'Bit će vruće', i bude. ⁵⁶Lice-mjeri! Znete protumačiti izgled zemlje i neba, pa kako onda ne znate protumačiti događaje ovoga vremena?«

Riješite nesuglasice!

(Mt 5,25–26)

⁵⁷»Zašto sami ne prosudite što je pravedno? ⁵⁸Dok sa svojim protivnikom idete na sud, potrudite se da se putem nagodite s njim. Inače će vas on privesti sucu, sudac će vas predati sudskom izvršitelju, a on će vas baciti u zatvor. ⁵⁹Kažem vam, nećete izaći odande dok i posljednji novčić ne platite.«

Promjena srca

13 ¹U to vrijeme bili su ondje neki ljudi koji su došli k Isusu i ispričali mu o Galilejcima koje je Pilat ^{12,53}Vidi Mihej 7,6.

pogubio dok su prinosili žrtve Bogu. ²Isus im je odgovorio: »Mislite li da ih je to snašlo zato što su bili veći grešnici od svih drugih Galilejaca? ³Ja vam kažem da nisu. Ali ako se ne obratite, svi ćete propasti kao i oni. ⁴Ili što je s onih osamnaest ljudi na koje se srušila kula u Siloamu i ubila ih? Mislite da su oni bili više krivi nego svi ostali stanovnici Jeruzalema? ⁵Ja vam kažem da nisu. Ali ako se ne obratite, svi ćete umrijeti kao i oni.«

Stablo bez plodova

⁶Zatim je ispričao sljedeću usporedbu: »Neki čovjek je u svom vrtu posadio smokvu. Došao je na njoj potražiti plodove, ali nije ništa našao. ⁷Rekao je vrtlaru: 'Pogledaj, već tri godine dolazim po plodove ove smokve, ali nisam našao ništa. Posijeci je! Zašto da iscrpljuje zemlju?' ⁸A vrtlar je odgovorio: 'Gospodaru, ostavi je još ovu godinu, dok je ne okopam i ne pognojim! ⁹Možda će roditi sljedeće godine. Ali ako ne donese roda, onda je posijeci!'«

Isus ozdravlja ženu u subotu

¹⁰Jedne subote Isus je poučavao u sinagogi. ¹¹Bila je ondje neka žena u kojoj je bio zao duh zbog kojega je već osamnaest godina bila bogalj. Bila je zgrbljena i nije se uopće mogla ispraviti. ¹²Kad ju je Isus ugledao, pozvao ju je k sebi i rekao joj: »Ženo, slobodna si od svoje bolesti!« ¹³Zatim je stavio ruke na nju. Istoga trena žena se ispravila i počela slaviti Boga.

¹⁴Nato se javio voditelj sinagoge. Bio je ljut, jer ju je Isus iscijelio u subotu pa je rekao ljudima: »Šest je dana u tjednu za rad, zato dođite i liječite se u te dane, a ne u subotu!«

¹⁵Gospodin mu je odgovorio: »Licemjeri, zar svaki od vas ne pušta subotom svojega vola ili magarca iz staje i ne izvodi ga da ga napoji? ¹⁶Zar ova žena, Abrahimov potomak, koju je sotona držao vezanu osamnaest godina, ne bi subotom trebala biti oslobođena od onoga što ju je zarobljavalo?« ¹⁷Te su njegove riječi posramile one koji su mu se protivili. A svi su se ljudi radovali zbog divnih djela koja je Isus činio.

Božje kraljevstvo

(Mt 13,31–33; Mk 4,30–32)

¹⁸A Isus je rekao: »Čemu je slično Božje kraljevstvo?

S čim da ga usporedim? ¹⁹Ono je kao gorušičino sjeme¹ koje je čovjek posijao u svom vrtu. Sjeme je proklijalo i izraslo je drvo, a ptice nebeske sagradile su gnijezda u njegovim granama.«

²⁰I ponovo je rekao: »S čim ću usporediti Božje kraljevstvo? ²¹Ono je kao kvasac koji je žena uzela i pomiješala s tri mjerice brašna, dok se sve tijesto ne digne.«

Uska vrata

(Mt 7,13–14; 7,21–23)

²²Na putu prema Jeruzalemu Isus je prolazio kroz sela i gradove poučavajući. ²³Netko ga je upitao: »Gospodine, hoće li samo malobrojni biti spašeni?« On im je odgovorio:

²⁴»Potrudite se da uđete na uska vrata, jer će mnogi, kažem vam, pokušati ući, ali neće moći. ²⁵Kad jednom domaćin kuće ustane i zaključa vrata, ostat ćete vani. Počet ćete kucati i govoriti: 'Gospodine, otvori nam!' A on će vam reći: 'Ne znam tko ste ni odakle ste došli.' ²⁶Tada ćete govoriti: 'Mi smo jeli i pili s tobom i ti si poučavao na našim ulicama.' ²⁷A on će vam reći: 'Ne znam vas ni odakle ste došli. Odlazite od mene svi vi koji činite zlo!' ²⁸Bit će plača i škripanja zubima kad u Božjem kraljevstvu vidite Abrahama, Izaka, Jakova i sve proroke, a sami budete izbačeni iz njega. ²⁹I doći će ljudi s istoka i zapada, sjevera i juga i svaki će zauzeti svoje mjesto za stolom u Božjem kraljevstvu. ³⁰Zapamtite da ima onih koji su posljednji, a bit će prvi; i onih koji su prvi, a bit će posljednji.«

Isus plače

(Mt 23,37–39)

³¹U to vrijeme neki su farizeji došli k Isusu i rekli mu: »Idi odavde jer te Herod želi ubiti!«

³²A on im je rekao: »Idite i recite tom liscu: 'Slušaj! Danas i sutra istjerujem zle duhove i iscjeljujem. A onda, prekosutra, dovršavam posao.' ³³Ali i danas, i sutra, i prekosutra moram nastaviti put, jer nije običaj da prorok umre izvan Jeruzalema.

³⁴Jeruzaleme, Jeruzaleme, ti koji ubijaš proroke i kamenuješ one koje ti Bog šalje! Koliko sam čeznuo da tvoju djecu okupim kao što kvočka okuplja pod krila svoje piliće! Ali vi to niste htjeli. ³⁵Evo, vaša će kuća

¹13,19 gorušičino sjeme Vrlo sitno sjeme — jedno od najmanjeg.

ostati potpuno prazna. Kažem vam, nećete me više vidjeti sve dok ne dođe vrijeme kada ćete reći: 'Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje.'¹

Ozdravljanje u subotu

14¹Jedne subote Isus je došao na objed k jednom od istaknutijih farizeja i svi su ga pomno promatrali.
²Ispred njega bio je neki čovjek koji je patio od vodene bolesti.
³Isus se obratio učiteljima Zakona i farizejima i upitao: »Je li po Zakonu izliječiti nekoga u subotu ili nije?«
⁴Oni su šutjeli. A on je uzeo bolesnoga, izliječio ga i poslao neka ide.
⁵Zatim im je rekao: »Ako komu od vas sin ili vol padne u bunar, nećete li ga smjesta izvući, čak i u subotu?«
⁶Na to nisu ništa mogli odgovoriti.

Ne uzvisuj se!

⁷Zatim je gostima, vidjevši ih kako za sebe biraju počasna mjesta za stolom, ispričao usporedbu. Rekao je:
⁸»Kada te tko pozove na svadbu, nemoj sjesti na počasno mjesto, jer je možda pozvan netko važniji od tebe!
⁹Tada će ti prići onaj koji vas je obojicu pozvao i reći će ti: 'Ustupi svoje mjesto ovom čovjeku!' Ti ćeš onda, posramljen, morati sjesti na posljednje mjesto.
¹⁰Kada te pozovu, radije zauzmi posljednje mjesto pa će ti domaćin, kada dođe, reći: 'Prijatelju, sjedni na bolje mjesto!' Tako će ti biti iskazana čast pred svima koji budu sjedili za stolom.
¹¹Jer, svatko tko se uzvisuje, bit će ponižen, a onaj tko se ponizi, bit će uzvišen.«
¹²Zatim je rekao onomu koji ga je pozvao: »Kad priređuješ ručak ili večeru, nemoj pozvati svoje prijatelje, braću, rođake ili bogate susjede, da ti ne bi uzvratili pozivom i na taj ti način dali nagradu.
¹³Kad priređuješ gozbu, radije pozovi siromahe, bogalje, hrome i slijepe.
¹⁴Tako ćeš biti blagoslovljen. Oni ti ni sa čim neće moći uzvratiti, ali primiti ćeš nagradu u vrijeme uskrsnuća pravednih.«

Gozba u kraljevstvu

(Mt 22,1-10)

¹⁵Kad je ovo čuo jedan od onih što su sjedili s njim za stolom, rekao je Isusu: »Blago onomu tko bude jeo na gozbi u Božjem kraljevstvu!«

¹⁶A Isus mu je rekao: »Neki je čovjek pripremao

veliku večeru i pozvao je mnogo ljudi. ¹⁷Kad je došlo vrijeme da večera počne, poslao je svoga slugu da poruči uzvanicima: 'Dodite, sve je spremno!' ¹⁸A oni su svi odreda počeli nalaziti isprike. Prvi mu je rekao: 'Kupio sam njivu i moram je ići vidjeti. Molim te, ispričaj me!' ¹⁹Drugi je rekao: 'Kupio sam pet pari volova i spremam se iskušati ih. Molim te, ispričaj me!' ²⁰Jedan je pak rekao: 'Oženio sam se i zato ne mogu doći.' ²¹Kad se sluga vratio, prenio je sve svome gospodaru. On se na to razljutio i rekao svom sluzi: 'Izađi brzo na gradske ulice i u uličice i dovedi ovamo siromahe, bogalje, slijepi i hrome!' ²²Sluga je rekao: 'Gospodaru, učinio sam što si zapovjedio, ali još uvijek ima mjesta.' ²³A gospodar je rekao sluzi: 'Izađi na putove i duž ograda i natjeraj ljude da dođu da se moja kuća napuni!' ²⁴Jer kažem ti, ni jedan od onih koji su bili pozvani neće okusiti ništa od moje večere.'«

Potpuna predanost Isusu

(Mt 10,37-38)

²⁵Mnoštvo je naroda išlo za Isusom. On se okrenuo i rekao im: ²⁶»Ako tko dođe k meni, a ne voli me više nego što voli oca i majku, ženu i djecu, braću i sestre pa čak i vlastiti život, taj ne može biti moj učenik. ²⁷Tko ne nosi svoj križ i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik. ²⁸Ako tko od vas želi sagraditi toranj, neće li najprije sjesti i izračunati troškove da vidi ima li dovoljno da gradnju privede kraju? ²⁹Inače bi se moglo dogoditi da postavi temelje, a ne mogne dovršiti gradnju. Tako će ga svi koji to budu vidjeli početi ismijavati i govoriti: ³⁰'Ovaj je počeo graditi, ali nije mogao dovršiti.'

³¹Ako neki kralj odlazi u rat protiv drugoga kralja, neće li prvo sjesti i razmisliti može li se sa svojih deset tisuća ljudi suprotstaviti onomu koji ide na njega s dva-deset tisuća ljudi? ³²Ako to ne može, poslat će izaslanike i pitati za uvjete mira još dok je njegov neprijatelj daleko. ³³Isto tako, dakle, svatko od vas tko se ne odrekne svega što posjeduje, ne može biti moj učenik.«

Sol svijetu

(Mt 5,13; Mk 9,50)

³⁴»Sol je dobra. Ali ako izgubi svoj okus, što će joj ga vratiti? ³⁵Nije više dobra ni za tlo ni za gnojivo, nego se baca.

Tko ima uši, neka čuje!«

Izgubljena ovca

(Mt 18,12-14)

15 ¹Mnogi poreznici i grešnici skupljali su se oko Isusa da ga čuju. ²A farizeji i učitelji Zakona počeli su mrmljati i govoriti: »Ovaj čovjek prima grešnike i jede s njima.«

³Zato im je Isus ispričao sljedeću usporedbu: ⁴»Recimo da netko od vas ima stotinu ovaca i izgubi jednu od njih. Zar neće ostaviti u pustoši onih devedeset i devet i krenuti u potragu za onom izgubljenom sve dok je ne nađe? ⁵A kad je nađe, stavit će je radosno na ramena. ⁶Kad dođe kući, pozvat će svoje prijatelje i susjede i reći im: 'Radujte se sa mnom jer sam našao svoju izgubljenu ovcu!' ⁷Kažem vam, tako će i na nebu biti više radosti zbog jednoga grešnika koji se obrati, nego zbog devedeset i devet pravednika koji se ne trebaju obratiti.

⁸Recimo da žena ima deset srebrnjaka¹. Ako izgubi jedan, zar neće upaliti svjetiljku, pomesti kuću i pomno ga tražiti dok ga ne nađe? ⁹A kad ga nađe, pozvat će svoje prijateljice i susjede i reći im: 'Radujte se sa mnom jer sam našla srebrnjak koji sam izgubila!' ¹⁰Kažem vam, ista je takva radost među Božjim anđelima zbog jednoga grešnika koji se obrati.«

Izgubljeni sin

¹¹Zatim je rekao: »Bio jedan čovjek koji je imao dva sina. ¹²Mlađi je rekao ocu: 'Oče, daj mi dio imanja koji mi pripada!' I otac je podijelio sinovima svoje bogatstvo. ¹³Nedugo zatim mlađi je sin uzeo svoje stvari i krenuo u daleku zemlju. Tamo je razuzdano živio i potrošio sav novac. ¹⁴Nedugo zatim nastala je velika glad u cijeloj zemlji i on se našao u oskudici. ¹⁵Otišao je i zaposlio se kao najamnik kod stanovnika te zemlje. Gospodar ga je poslao u polje da čuva svinje. ¹⁶Mlađić je čeznuo da se najede ljusaka od rogača kojima su se hranile svinje, ali mu ih nitko nije dao. ¹⁷Tada je došao k sebi i rekao: 'Svi najamnici moga oca imaju obilje hrane, a ja ovdje umirem od gladi. ¹⁸Ustat ću, otići svome ocu i reći mu: Oče, sagriješio sam protiv Boga i protiv tebe. ¹⁹Nisam više dostojan zvati se tvojim sinom. Primi me kao jednog od svojih najamnika!' ²⁰Ustao je i otišao svom ocu. Dok je još bio daleko, otac ga je ugledao i sažalio se nad njim. Potrčao je, zagrlio sina i izljubio ga. ²¹Sin mu

¹ **15,8 srebrnjak** Grčki »drahma«, imao je vrijednost prosječne nadnice.

je rekao: 'Oče, sagriješio sam protiv Boga i protiv tebe. Nisam više dostojan zvati se tvojim sinom!' ²²A otac je rekao slugama: 'Požurite! Donesite najbolju odjeću i u nju ga odjenite! Na ruku mu stavite prsten, a na noge sandale! ²³I donesite utovljeno tele! Zakoljite ga pa da jedemo i slavimo! ²⁴Jer je ovaj moj sin bio mrtav i vratio se u život. Bio je izgubljen, a sada je nađen.' I počeli su slaviti.«

Stariji sin

²⁵»Stariji sin bio je u polju. Kad se približio kući, začuo je glazbu i ples. ²⁶Pozvao je slugu i upitao ga što se to događa. ²⁷Sluga mu je odgovorio: 'Došao je tvoj brat. Vratio se živ i zdrav pa je tvoj otac zaklao utovljeno tele.' ²⁸Stariji sin se razljutio i nije htio ući u kuću pa je otac izašao i počeo ga moliti. ²⁹No sin je odgovorio ocu: 'Gle, sve ove godine služio sam ti i nikada nisam prekršio tvoju zapovijed. A ti mi nikad nisi dao ni jare da se provedem sa svojim prijateljima. ³⁰A sada, kad ti je došao ovaj sin, koji je s bludnicama potrošio sve tvoje bogatstvo, za njega si zaklao utovljeno tele.' ³¹Otac mu je rekao: 'Sine moj, ti si uvijek sa mnom i sve što imam tvoje je. ³²Ali morali smo proslaviti i veseliti se, jer tvoj je brat bio mrtav i vratio se u život. Bio je izgubljen, a sad je nađen.'«

Istinsko bogatstvo

16 ¹Isus je rekao svojim učenicima: »Bio jednom neki bogataš i imao je upravitelja kojeg su optužili da rasipa njegovo imanje. ²Bogataš je pozvao upravitelja i rekao mu: 'Što to čujem o tebi? Podnesi račun o svome upravljanju jer ne možeš više biti upravitelj.' ³Nato je ovaj rekao u sebi: 'Što da napravim? Gospodar mi oduzima upraviteljsko mjesto. Nisam dovoljno jak da kopam, a prositi me sram. ⁴Znam što ću: učinit ću tako da će me ljudi, kad više ne budem upravitelj, primati k sebi u kuću.' ⁵I pozvao je k sebi sve gospodareve dužnike jednog po jednog. Prvomu je rekao: 'Koliko si dužan mom gospodaru?' ⁶Dužnik je odgovorio: 'Stotinu mjerica maslinova ulja.' Upravitelj je rekao: 'Uzmi svoj račun i brzo napiši pedeset!' ⁷Drugoga je upitao: 'A ti, koliko ti duguješ?' Ovaj je odgovorio: 'Stotinu mjerica pšenice.' Upravitelj je rekao: 'Uzmi svoj račun i napiši osamdeset!' ⁸Kasnije je gospodar pohvalio nepoštena upravitelja zbog njegove snalažljivosti. Da, ljudi ovoga

svijeta su mudriji od duhovnih ljudi, u držanju prema sebi sličnima. ⁹Kažem vam, stecite prijatelje svojim svjetovnim bogatstvom pa ćete, kad ono nestane, biti primljeni u vječni dom. ¹⁰Čovjeku kojemu se može vjerovati u malome, može se vjerovati i u velikom. A čovjek koji je nepošten u malome, bit će nepošten i u velikom. ¹¹Ako vam se nije moglo vjerovati u pogledu svjetovnoga bogatstva, tko će vam povjeriti istinsko bogatstvo? ¹²A ako vam se nije moglo vjerovati u pogledu tuđega vlasništva, tko će vam dati vaše?

¹³Ni jedan sluga ne može služiti dvojici gospodara; ili će jednoga mrziti, a drugoga voljeti, ili će jednomu biti odan, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu¹.«

Božji Zakon

(Mt 11,12-13)

¹⁴Farizeji, koji su bili lakomi, čuli su sve ovo i podsmjehivali se Isusu. ¹⁵A on im je rekao: »Vi ste ti koji se volite praviti dobri pred ljudima, ali Bog zna vaša srca. Ono što ljudi smatraju vrijednim, Bogu se gadi.

¹⁶Zakon i proroci bili su na snazi do Ivana. Od tada se propovijeda Radosna vijest o Božjem kraljevstvu i svatko navaljuje da u njega uđe. ¹⁷Pa ipak, lakše će nestati i nebo i zemlja, nego što će ijedna točkica Zakona propasti.«

Nerazrješivost ženidbe

¹⁸»Svatko tko se rastavi od svoje žene i oženi drugom, čini preljub. I onaj tko se oženi razvedenom ženom čini preljub.«

Bogataš i Lazar

¹⁹»Bio jednom neki bogataš. Odijevao se u najbolju odjeću i svakodnevno se obilno gostio. ²⁰A siromašni čovjek po imenu Lazar ležao je pred njegovim vratima sav u čirevima. ²¹Čeznuo je da se najede mrvica s bogataševa stola. Čak su i psi dolazili i lizali mu čireve. ²²Jednoga dana siromah je umro i anđeli su ga odnijeli u Abrahamovo naručje. I bogataš je umro i pokopali su ga. ²³Dospio je u svijet mrtvih i ondje bio na mukama. Kad je pogledao uvis, u daljini je spazio Abrahama, a u njegovu krilu Lazara. ²⁴Povikao je i rekao: 'Oče Abrahamo,

¹ **16,13 bogatstvu** Doslovno: mamonu. Mamon je semitska riječ za novac, bogatstvo.

smiluj mi se i pošalji Lazara da namoči vršak prsta u vodu i rashladi mi jezik, jer se mučim u ovoj vatri!’²⁵A Abraham je rekao: ‘Sine moj, sjeti se da si za svoga života primio svoje dobro, dok je Lazar primio zlo. Ali sada je on ovdje utješeno, a ti se mučiš.’²⁶Osim toga, između nas i vas je velik ponor. Oni koji odavde žele doći k vama ne mogu, niti tko od vas može doći k nama.’²⁷Bogataš je rekao: ‘Onda te molim, oče, pošalji Lazara u kuću mog oca’²⁸jer imam petero braće. Neka ih upozori da i oni ne dođu na ovo mjesto muka!’²⁹A Abraham je odgovorio: ‘Imaju Mojsija i proroke. Neka njih slušaju!’³⁰Bogataš je odgovorio: ‘Neće, oče Abrahame, ali ako tko od mrtvih dođe k njima, obratit će se.’³¹A Abraham mu je odgovorio: ‘Ako ne slušaju Mojsija i proroke, neće poslušati ni onoga tko ustane od mrtvih.’«

Grieh i oprost

(Mt 18,6-7; 18,21-22; Mk 9,42)

17¹Isus je rekao svojim učenicima: »Mnogo toga navodit će ljude na grijeh, ali jao onomu tko ga prouzroči!²Bilo bi bolje za njega da mu objese mlinski kamen oko vrata i bace u more, nego da navede na grijeh jednoga od ovih malenih.³Čuvajte se!

Ako tvoj brat griješi, ukori ga! Ako se pokaje, oprost mu!⁴A ako sedam puta na dan sagriješi protiv tebe i sedam puta dođe k tebi i kaže ti: ‘Kajem se’, oprost mu!«

Vjera

⁵Tada su apostoli rekli Gospodinu: »Daj nam više vjere!«

⁶A Gospodin im je odgovorio: »Kad bi vam vjera bila velika kao gorušičino zrno, mogli biste reći ovom dudu: ‘Iščupaj se s korijenom i posadi u more’ i on bi vas poslušao.«

Dobar sluga

⁷»Recimo da netko od vas ima slugu koji ore ili se brine za ovce. Kad se sluga vrati iz polja, hoće li mu reći: ‘Dođi sada, sjedni i jedi?’⁸Neće li mu umjesto toga reći ovako: ‘Priredi mi večeru! Opaši pregaču i posluži me jelom i pićem! A poslije toga možeš i ti jesti i piti.’⁹Duguje li sluzi zahvalnost zato što je učinio što mu je bilo zapovjedbano?¹⁰Isto je i s vama: kad završite sve ono što vam je zapovjedbano, trebali biste reći: ‘Sluge smo

koji ne zaslužuju posebnu zahvalnost; učinili smo samo što nam je bila dužnost.'«

Zahvalnost

¹¹Dok je Isus išao prema Jeruzalemu, prolazio je uz granicu Samarije i Galileje. ¹²Na ulazu u jedno selo sreo je deset gubavaca. ¹³Stojeći na udaljenosti, povikali su iz svega glasa: »Isuse, Gospodaru, smiluj nam se!«

¹⁴Kad ih je Isus ugledao, rekao im je: »Pokažite se svećenicima!«¹

Na putu k svećenicima, bili su iscijeljeni. ¹⁵Kad je jedan od njih vidio da je ozdravio, vratio se k Isusu i iz svega glasa slavio Boga. ¹⁶Pao je pred Isusove noge i zahvalio mu. Taj je čovjek bio Samarijanac. ¹⁷Isus mu je rekao: »Zar se nisu sva deseterica očistila od gube? Gdje je ostalih devet? ¹⁸Zar se ni jedan od njih, osim ovoga stranca, nije vratio da iskaže zahvalnost Bogu?«
¹⁹Zatim mu je rekao: »Ustani i idi! Tvoja te vjera učinila zdravim.«

Božje je kraljevstvo među vama

(Mt 24,23–28; 24,37–41)

²⁰Kad su farizeji jednom pitali Isusa kad će doći Božje kraljevstvo, on im je odgovorio: »Božje kraljevstvo ne dolazi tako da ga ljudi vide.

²¹Ljudi neće reći: 'Ovdje je!' ili 'Ondje je!', jer je Božje kraljevstvo među vama.«

²²A svojim je učenicima rekao: »Doći će vrijeme kad ćete čeznuti da vidite makar jedan dan Sina Čovječjega, ali ga nećete vidjeti. ²³A ljudi će vam reći: 'Ondje je!' ili 'Ovdje je!' Ne idite onamo i ne slijedite ih!«

Isusov ponovni dolazak

²⁴»Jer toga dana dolazak Sina Čovječjega bit će poput munje koja bljesne i osvijetli nebo s jednoga kraja na drugi. ²⁵Ali najprije će on mnogo toga pretrpjeti i ljudi ovoga naraštaja će ga odbaciti. ²⁶Kao što je bilo u vrijeme Noe, tako će biti u dane Sina Čovječjeg: ²⁷ljudi su jeli, pili, ženili se i udavali, sve dok Noa nije ušao u arku. Tada je došao potop i sve ih pobio. ²⁸Bit će kao što je bilo i u Lotovo vrijeme: ljudi su jeli, pili, kupovali, prodavali, sadili i gradili. ²⁹Ali onoga dana kad je Lot izašao iz Sodome, s neba je udarila vatra i sumpor i svi

¹ 17,14 »Pokažite se svećenicima!« Po Mojsijevu zakonu, svećenik je morao potvrditi da je gubavi Židov ozdravio.

su bili pobijeni. ³⁰Tako će biti i na dan kad se pojavi Sin Čovječji.

³¹Onaj tko se toga dana zatekne na krovu neka ne silazi u kuću po svoje stvari! Isto tako, ako tko bude u polju, neka se ne vraća! ³²Sjetite se Lotove žene! ³³Tko se bude trudio sačuvati svoj život, izgubit će ga. A tko god izgubi svoj život, dobit će ga. ³⁴Kažem vam, te noći dvojica će ležati u jednoj sobi. Jedan će se uzeti, a drugi ostaviti. ³⁵Dvije će žene zajedno mljeti žito; jedna će se uzeti, a druga ostaviti.« ^[36]

³⁷Učenici su ga pitali: »Gdje će to biti, Gospodine?«

A on im je odgovorio: »Gdje leže mrtva tijela, ondje će se skupljati i lešinari.«

Ustrajna molitva

18 ¹Isus je zatim poučio sljedbenike da uvijek trebaju moliti i nikada ne posustati. ²Ispricao im je usporedbu: »U jednom gradu živio je neki sudac. Nije se bojavao Boga i nije mu bilo stalo do ljudi. ³U tom gradu živjela je i neka udovica. Stalno je dolazila sucu i molila ga: 'Brani me od čovjeka koji me tuži!' ⁴Dugo vremena sudac nije htio ni čuti za to, ali je na kraju rekao u sebi: 'Iako se ne bojim Boga i nije mi stalo do mišljenja ljudi, ⁵branit ću ovu udovicu, jer ako je ne obranim, dosađivat će mi dok me ne zamori svojom upornošću.'«

⁶Zatim je Gospodin rekao: »Pripazite na riječi nepravednoga suca! ⁷Zar se Bog neće pobrinuti za one koji mu pripadaju i koji vape prema njemu danju i noću? Zar će odugovlačiti s pomoći? ⁸Kažem vam, pobrinut će se da dobiju pravdu, i to brzo. Ali kada dođe Sin Čovječji, hoće li na zemlji naći one koji mu vjeruju?«

Farizej i poreznik

⁹Bilo je tu onih koji su bili uvjereni u svoju pravednost i s visoka su gledali na druge ljude. Njima je Isus ispricao ovu usporedbu: ¹⁰»Dva su čovjeka došla u Hram moliti se: jedan je bio farizej, a drugi poreznik. ¹¹Farizej je stajao sâm i ovako u sebi molio: 'O Bože, hvala ti što nisam kao drugi koji su pohlepni, varalice, preljubnici ili kao ovaj poreznik. ¹²Postim dvaput na tjedan i dajem desetinu od svega što steknem.'«

¹³A poreznik je stajao podalje i nije se usudio ni podignuti oči prema nebu. Udarao se u prsa i govorio: 'Bože,

¹17,36 Neki grčki rukopisi Evanđelja po Luki dodaju 36. stih koji glasi: »Dvojica će raditi u polju; jedan će se uzeti, a drugi ostaviti.«

smiluj se meni grešniku!'¹⁴ Kažem vam, ovaj je čovjek otišao kući opravdan pred Bogom, a onaj prvi nije. Jer, svatko tko se uzvisuje, bit će ponižen, a onaj tko se ponizi, bit će uzvišen.«

Poput malog djeteta

(Mt 19,13–15; Mk 10,13–16)

¹⁵Ljudi su dovodili i malu djecu k Isusu da ih dotakne. Kad su to vidjeli njegovi učenici, prekoralili su ih. ¹⁶Ali Isus je pozvao djecu k sebi i rekao: »Pustite malu djecu da dođu k meni! Ne branite im, jer Božje kraljevstvo pripada takvima kao što su oni. ¹⁷Istinu vam govorim. Svatko tko ne primi Božje kraljevstvo poput maloga djeteta, neće ući u njega.«

Isus i bogataš

(Mt 19,16–30; Mk 10,17–31)

¹⁸A neki uglednik upitao je Isusa: »Dobri učitelju, što moram učiniti da naslijedim vječni život?«

¹⁹Isus mu je rekao: »Zašto me zoveš 'dobri'? Nitko nije dobar, jedino Bog. ²⁰Znaš koje su zapovijedi: 'Ne učini preljub, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoči lažno, poštuju oca i majku!'«¹

²¹Ovaj je odgovorio: »Svega toga držim se još od svoje mladosti.«

²²Isus mu je nato rekao: »Ima nešto što ti nedostaje: prodaj sve što imaš i podijeli novac siromasima pa ćeš imati blago na nebu. Zatim dođi i slijedi me!« ²³Ali kad je čovjek to čuo, vrlo se ražalostio jer je bio veoma bogat.

²⁴Kad je Isus vidio kako je žalostan, rekao je: »Kako je teško bogatima ući u Božje kraljevstvo! ²⁵Da, lakše će deva proći kroz iglene uši, nego što će bogataš ući u Božje kraljevstvo.«

²⁶Oni koji su čuli što je rekao upitali su ga: »Tko se onda može spasiti?«

²⁷Isus je odgovorio: »Ono što je ljudima nemoguće učiniti — Bogu je moguće.«

²⁸Nato je Petar rekao: »Gledaj, mi smo ostavili sve što smo imali da bismo te slijedili!«

²⁹A Isus im je odgovorio: »Istinu vam kažem: nema nikoga tko je radi Božjega kraljevstva ostavio kuću, ženu, braću, roditelje ili djecu ³⁰koji neće već sada primiti mnogo više, a u budućem svijetu i vječni život.«

¹ 18,20 Citat iz Izl 20,12–16; Pnz 5,16–20.

Isusova smrt i uskrsnuće*(Mt 20,17-19; Mk 10,32-34)*

³¹Isus je pozvao u stranu Dvanaesticu i rekao im: »Pazite, idemo u Jeruzalem i sve što su proroci napisali o Sinu Čovječjem ispunit će se. ³²Da, predat će ga neždovima u ruke, izrugivat će mu se, zlostavljati ga i pljuvati po njemu. ³³Bičevat će ga i ubiti. A treći dan on će ustati od mrtvih.« ³⁴No oni nisu razumjeli što im govori. Smisao njegovih riječi ostao im je nejasan.

Isus ozdravlja slijepca*(Mt 20,29-34; Mk 10,46-52)*

³⁵Dok se Isus približavao Jerihonu, neki je slijepac sjedio kraj puta i prosio. ³⁶Kad je čuo mnoštvo koje je prolazilo pokraj njega, upitao je što se događa.

³⁷Rekli su mu da upravo prolazi Isus iz Nazareta.

³⁸Slijepac je povikao: »Isuse, Davidov sine, smiluj mi se!«

³⁹Oni sprijeda su ga ušutkivali, ali on je sve glasnije vikao: »Davidov sine, smiluj mi se!«

⁴⁰Isus se zaustavio i zapovjedio da mu dovedu slijepca. Kad se čovjek približio, Isus ga je upitao: ⁴¹»Što želiš da učinim za tebe?«

»Gospodine, želim progledati.«

⁴²Isus mu je rekao: »Progledaj, tvoja te vjera spasila!«

⁴³Istoga trenu čovjek je progledao. Krenuo je za Isusom slaveći Boga. Sav narod je to vidio i slavio Boga.

Isus kod Zakeja

19¹Isus je ušao u Jerihon i prolazio gradom. ²Unjemu je živio neki čovjek koji se zvao Zakej. On je bio glavni poreznik i vrlo bogat čovjek. ³Želio je vidjeti tko je Isus, ali je bio niska rasta pa od silnoga naroda nije mogao ništa vidjeti. ⁴Stoga je otrčao naprijed do mjesta kuda je Isus trebao proći i popeo se na divlju smokvu da bi bolje vidio. ⁵Kad je Isus došao do tog mjesta, pogledao je prema gore i rekao Zakeju: »Siđi brzo, Zakeju! Danas ću biti tvoj gost.«

⁶Zakej je brzo sišao i sav sretan ga srdačno primio u kuću. ⁷Svi su to vidjeli i počeli mrmljati: »Otišao je u goste grešniku.«

⁸A Zakej je ustao i rekao Gospodinu: »Gledaj, Gospodine, polovicu svega što imam dat ću siromasima. A ako sam ikoga u čemu prevario, vratit ću mu četverostruko.«

⁹Isus mu je rekao: »Danas je spasenje došlo u ovu kuću, jer je i ovaj čovjek Abrahamov sin. ¹⁰Sin Čovječji došao je potražiti i spasiti izgubljene.«

Koristiti povjerene darove

(Mt 25,14–30)

¹¹Kako se Isus približavao Jeruzalemu, ljudi su mislili da će odmah nastupiti Božje kraljevstvo, no ¹²Isus je znao što misle pa im je ispričao sljedeću usporedbu: »Neki čovjek plemenita roda otišao je u daleku zemlju da ga proglase kraljem i da se zatim vrati kući. ¹³Pozvao je deset slugu, dao svakomu istu svotu novca¹ i rekao: 'Ulažite novac u poslove dok se ja ne vratim!' ¹⁴Ali njegovi su ga sugrađani mrzili i poslali su za njim svoje predstavnike da prenesu ljudima te zemlje: 'Ne želimo da nam ovaj čovjek bude kralj!'

¹⁵No on je ipak postao kraljem i vratio se kući. Zatim je poslao po slugu kojima je dao novac da vidi kakvu su zaradu ostvarili. ¹⁶Prvi sluga pristupio je i rekao: 'Gospodaru, s tvojim novcem zaradio sam još deset puta toliko.' ¹⁷Gospodar mu je rekao: 'Dobro si napravio, dobri slugo! Zato što si bio vjeran u malome, vladat ćeš nad deset gradova.' ¹⁸Zatim mu je pristupio drugi sluga i rekao: 'Gospodaru, s tvojim novcem zaradio sam još pet puta toliko.' ¹⁹Tom je sluzi rekao: 'A ti ćeš vladati nad pet gradova.' ²⁰Tada mu je i treći sluga rekao: 'Gospodaru, evo ti tvoj novac koji sam sakrio u rupčiću! ²¹Bojao sam te se jer si tvrd čovjek. Uzimaš što nisi pohranio i žanješ što nisi posijao.' ²²A Gospodar mu je rekao: 'Sudit ću ti na osnovi tvojih vlastitih riječi, zli slugo! Znao si da sam tvrd čovjek i da uzimam što nisam pohranio i žanjem što nisam sijao. ²³Pa zašto onda nisi položio moj novac u banku, da ga, kada dođem, podignem s kamatama?' ²⁴A onima što su stajali pokraj rekao je: 'Uzmite mu novac i dajte ga onomu tko ima deset puta toliko!' ²⁵A oni su mu rekli: 'Gospodaru, pa on već ima deset puta više.' ²⁶'Kažem vam', odgovorio im je gospodar, 'svakomu tko ima, dat će se još, a onomu tko nema, oduzet će se i ono što ima. ²⁷A što se tiče mojih neprijatelja koji me nisu htjeli za kralja, dovedite ih ovamo i pogubite preda mnom!'«

¹19,13 istu svotu novca Doslovno: minu. Mina je vrijedila otprilike kao tromjesečna plaća radnika.

Isus ulazi u Jeruzalem*(Mt 21,1-11; Mk 11,1-11; Iv 12,12-19)*

²⁸Nakon što im je to rekao, Isus je krenuo dalje, prema Jeruzalemu. ²⁹Kad je stigao u blizinu Betfage i Betanije, gradova u blizini Maslinske gore, poslao je naprijed dvojicu svojih učenika i rekao im: ³⁰»Podite u ovo selo ispred vas! Čim uđete, naći ćete privezano magare koje još nikada nitko nije jahao. Odvežite ga i dovedite ovamo! ³¹A ako vas tko upita zašto ga odvezujete, recite: 'Treba Gospodinu.'«

³²Dvojica učenika otišla su u selo i našla magare, kako im je Isus i bio rekao. ³³Dok su ga odvezivali, vlasnici su ih pitali: »Zašto odvezujete magare?«

³⁴Učenici su odgovorili: »Treba Gospodinu.« ³⁵I doveli su magare Isusu, stavili na njega svoje ogrtače i posjeli Isusa na magare. ³⁶Dok je Isus išao prema Jeruzalemu, ljudi su prostirali svoje ogrtače po putu.

³⁷A kad se Isus približio obronku Maslinske gore, mnoštvo sljedbenika počelo je iz svega glasa radosno slaviti Boga za sva čuda koja su vidjeli. ³⁸Govorili su:

»Blagoslovljen kralj koji dolazi u Gospodnje ime!

Psalam 118,26

Mir na nebu i slava na visini!«

³⁹Neki farizeji iz mnoštva rekli su mu: »Učitelju, ukori svoje sljedbenike!«

⁴⁰A on im je odgovorio: »Kažem vam, ako oni budu šutjeli, kamenje će vikati.«

Isus plače nad Jeruzalemom

⁴¹Kad je stigao nadomak grada i ugledao ga, zaplakao je nad njim ⁴²i rekao: »Kad bi barem danas znao što će ti donijeti mir, ali ti to sada ne vidiš! ⁴³Doći će vrijeme kad će tvoji neprijatelji podići bedeme oko tebe i okružiti te sa svih strana. ⁴⁴Sravnit će sa zemljom tebe i tvoju djecu. Neće ostati ni kamen na kamenu unutar tvojih zidova, jer nisi prepoznao vrijeme kad je Bog došao k tebi.«

Isus u Hramu*(Mt 21,12-17; Mk 11,15-19; Iv 2,13-22)*

⁴⁵Isus je otišao u Hram i počeo tjerati iz njega sve koji su u njemu trgovali. ⁴⁶Rekao je: »Zapisano je: 'Moja kuća bit će kuća molitve'.¹ A vi ste je pretvorili u

¹19,46 Citat iz Iz 56,7.

'razbojničku špilju.'«¹

⁴⁷Isus je svaki dan poučavao u Hramu. Vodeći svećenici, učitelji Zakona i neki narodni glavari htjeli su ga ubiti, ⁴⁸ali kako je sav narod pažljivo slušao svaku riječ koju je Isus govorio, nisu nalazili načina kako da ga ubiju.

Odakle Isusu vlast?

(Mt 21,23–27; Mk 11,27–33)

20 ¹Jednom je Isus poučavao u Hramu i govorio ljudima Radosnu vijest. Vodeći svećenici i učitelji Zakona došli su k njemu zajedno sa židovskim vođama ²pa mu rekli: »Kaži nam, kojim pravom činiš sve to? Tko te je ovlastio?«

³Isus im je odgovorio: »I ja ću vama postaviti jedno pitanje. Kažite mi: ⁴je li Ivanovo krštenje bilo od Boga ili od ljudi?« ⁵Oni su počeli razmatrati pitanje među sobom: »Ako kažemo: 'od Boga', on će reći: 'zašto mu onda niste vjerovali?' ⁶A ako kažemo: 'od ljudi', svi će nas kamenovati jer su uvjereni da je Ivan bio prorok.« ⁷I tako su mu odgovorili da ne znaju odakle je Ivanovo krštenje.

⁸Tada im je Isus rekao: »Ni ja vama neću reći kojim pravom ovo činim.«

Bog šalje svoga Sina

(Mt 21,33–46; Mk 12,1–12)

⁹Isus je zatim ispričao narodu sljedeću usporedbu: »Neki je čovjek posadio vinograd, iznajmio ga vinogradarima i oputovao na dulje vrijeme. ¹⁰Kad je došlo vrijeme berbe, poslao je slugu k vinogradarima da mu predaju njegov dio uroda. Ali vinogradari su pretukli slugu i poslali ga natrag praznih ruku. ¹¹Čovjek je zatim poslao drugoga slugu, ali i njega su pretukli, izrugali ga i poslali natrag praznih ruku. ¹²Poslao im je i trećega slugu, ali i njega su izranili i izbacili. ¹³Nato je vlasnik vinograda rekao: 'Što da učinim? Poslat ću svoga voljenog sina. Možda će njemu iskazati poštovanje.' ¹⁴Ali kad su ga vinogradari ugledali, posavjetovali su se i rekli: 'Ovo je nasljednik. Ubijmo ga, pa će nasljedstvo pripasti nama!' ¹⁵I tako su ga vinogradari izbacili iz vinograda i ubili.

Što će, dakle, vlasnik vinograda učiniti s njima? ¹⁶Doći će i pogubiti ih, a vinograd dodijeliti drugima.«

Kad su ljudi to čuli, rekli su: »To se nikada ne smije dogoditi!« ¹⁷A Isus ih je pogledao i rekao: »Što onda znači ono što je pisano:

'Kamen koji su graditelji odbacili postao je ugaonim kamenom.'

Psalam 118,22

¹⁸Svatko tko padne na njega razbit će se, a onaj na koga on padne, bit će smrvljen.«

¹⁹Učitelji Zakona i vodeći svećenici znali su da je ova usporedba namijenjena njima. Htjeli su istoga trena uhititi Isusa, ali bojali su se naroda.

Plaćanje poreza

(Mt 22,15–22; Mk 12,13–17)

²⁰Učitelji Zakona i svećenici pratili su Isusa i slali za njim uhode koji su se pretvarali da su iskreni kako bi ga uhvatili u riječi, da bi ga predali vladajućem upravitelju.

²¹Stoga su ga uhode upitale: »Učitelju, znamo da govoriš i poučavaš istinu i da kod tebe nema pristranosti, već da ispravno učiš Božjem putu. ²²Je li ispravno da mi plaćamo porez caru ili nije?«

²³Isus je bio svjestan njihova lukavstva pa im je rekao: ²⁴»Pokažite mi srebrnjak! Čija je to slika i čije ime na njemu?«

²⁵Oni su odgovorili: »Carevo.« A on im je rekao: »Onda dajte caru ono što je carevo, a Bogu ono što je Božje.«

²⁶I nisu ga pred narodom mogli uhvatiti u riječi. Njegov odgovor zadivio ih je pa su zašutjeli.

O uskrsnuću

(Mt 22,23–33; Mk 12,18–27)

²⁷Neki saduceji došli su k Isusu — saduceji smatraju da nema uskrsnuća — i upitali ga: ²⁸»Učitelju, Mojsije nam je zapisao da ako oženjen čovjek umre bez djece, njegov se brat treba oženiti njegovom udovicom i s njom imati djece na ime svoga brata.¹ ²⁹Bilo je sedmero braće. Prvi se oženio i umro bez djece. ³⁰Zatim se drugi oženio bratovom udovicom, ³¹a nakon toga i treći. Ista sudbina snašla je svu sedmoricu: umrli su, a da nisu imali djece. ³²Poslije je umrla i žena. ³³O uskrsnuću mrtvih, čija će ona biti žena, kad su je sva sedmorica imala za ženu?«

¹20,28 ako ... svoga brata Vidi Pnz 25,5.

³⁴Tada im je Isus rekao: »Ljudi ovoga svijeta žene se i udaju, ³⁵ali oni koji su dostojni uskrsnuća od mrtvih, nakon ovoga života, neće se ni ženiti ni udavati. ³⁶Oni neće moći više ni umrijeti jer će biti poput anđela. Oni su Božja djeca jer su djeca uskrsnuća. ³⁷Ali u slučaju s gorućim grmom čak je i Mojsije jasno pokazao da ljudi ustaju od mrtvih, jer je nazvao Gospodina 'Bogom Abrahama, Izaka i Jakova.'¹ ³⁸A Bog nije Bog mrtvih, nego živih, jer oni koji mu pripadaju — žive.«

³⁹Nato su neki učitelji Zakona odgovorili: »Učitelju dobro si rekao!« ⁴⁰I nitko ga se više nije usudio išta pitati.

Davidov sin

(Mt 22,41–46; Mk 12,35–37)

⁴¹Isus im je zatim rekao: »Kako to da Krista nazivaju Davidovim sinom? ⁴²Pa David sâm kaže u knjizi Psalama:

'Gospodin je rekao mom Gospodinu:

Sjedni s moje desne strane,

⁴³ dok ne stavim tvoje neprijatelje pod tvoju vlast.'

Psalam 110,1

⁴⁴Znači, David ga zove 'Gospodinom'. Pa kako onda Krist može biti Davidov sin?«

Učitelji Zakona

(Mt 23,1–36; Mk 12,38–40; Lk 11,37–54)

⁴⁵Dok je narod to slušao, Isus se obratio svojim učenicima: ⁴⁶»Čuvajte se učitelja Zakona! Oni vole hodati uokolo u dugim haljama i vole da ih na trgovima pozdravljaju s poštovanjem. Vole najbolja mjesta u sinagogama i počasna mjesta na gozbama. ⁴⁷Na prijevaru uzimaju imovinu udovicama, a mole duge molitve da se prikažu pobožnima. Oni će biti strože suđeni.«

Istinsko davanje

(Mk 12,41–44)

21 ¹Isus je pogledao i vidio kako bogataši ubacuju svoje darove u hramsku kutiju za priloge. ²Zatim je ugledao siromašnu udovicu kako ubacuje dva bakrena novčića². ³Rekao je: »Govorim vam istinu. Ova

¹20,37 Bogom ... Jakova Vidi Izl 3,6.

²21,2 dva bakrena novčića Doslovno: dvije lepte.

siromašna udovica ubacila je više nego itko od njih. ⁴Jer svi su oni dali od svoga viška, a ona je od svojeg siromaštva dala sve što je imala za život.«

Uništenje Hrama

(Mt 24,1-14; Mk 13,1-13)

⁵Neki Isusovi učenici razgovarali su o izgledu Hrama, o tome kako je sagrađen od najljepšega kamena i ukrašen zavjetnim darovima, a Isus je rekao:

⁶»Doći će vrijeme kada od svega što vidite neće ostati ni kamen na kamenu: sve će biti razoreno.«

⁷Oni su ga upitali: »Učitelju, kada će to biti? Kako ćemo znati da se to treba uskoro dogoditi?«

⁸A on im je odgovorio: »Čuvajte se da vas ne prevare! Jer, mnogi će doći u moje ime i reći: 'Ja sam taj' i 'Bliži se vrijeme'. Ne slijedite ih! ⁹I nemojte se bojati kad čujete za ratove i pobune. Sve se to najprije mora dogoditi, ali kraj neće doći odmah.«

¹⁰Zatim im je rekao: »Jedan će narod ustati protiv drugog naroda i jedno kraljevstvo protiv drugoga. ¹¹Bit će velikih potresa, gladi i pošasti na raznim mjestima. Dogodit će se strašne stvari i na nebu će se pojaviti zapanjujuća upozorenja.

¹²Ali prije nego što se sve to dogodi, zatvarat će vas i progoniti. Predavat će vas u sinagoge na suđenje i slati u zatvore. Zbog mene će vas dovoditi pred kraljeve i upravitelje. ¹³Vama će to biti prilika da svjedočite o meni. ¹⁴Znajte stoga da nećete unaprijed trebati pripremati svoju obranu, jer ¹⁵ja ću vam dati mudrosti i riječi kojima se ni jedan vaš protivnik neće moći suprotstaviti niti ih opovrgnuti. ¹⁶Čak će vas i roditelji, braća, rodbina i prijatelji izdati; neke od vas će i ubiti. ¹⁷Svi će vas zbog mene mrziti, ¹⁸ali vama ni dlaka s glave neće pasti. ¹⁹Svojom ustrajnošću, dobit ćete život.«

Uništenje Jeruzalema

(Mt 24,15-21; Mk 13,14-19)

²⁰»Kad vidite da je Jeruzalem opkoljen vojskama, znajte da će uskoro biti opustošen! ²¹Tada neka oni koji se zateknu u Judeji bježe u brda. Oni koji se zateknu u gradu neka izađu iz njega, a oni koji se zateknu u okolici neka ne ulaze u njega. ²²To će biti dani kazne u kojima će se ispuniti sve što je zapisano. ²³Trudnicama i dojiljama bit će posebno teško u to vrijeme, jer će velika nevolja snaći ovu zemlju. Božji gnjev past će na ovaj

narod. ²⁴Neki će biti pobijeni mačem, a drugi odvedeni u zarobljeništvo diljem svijeta. Nežidovi će gaziti Jeruzalem sve dok se njihovo vrijeme ne ispuni.«

Ne bojte se!

(Mt 24,29–31; Mk 13,24–27)

²⁵»Pojavit će se znaci na suncu, mjesecu i zvijezdama, a narode na zemlji zahvatit će očaj i neizvjesnost zbog huke uzburkana mora. ²⁶Ljudi će klonuti od straha i užasa zbog onoga što će snaći zemlju, jer će se sklad nebeskih tijela poremetiti. ²⁷I tada će vidjeti Sina Čovječjega kako dolazi na oblaku u velikoj slavi i moći. ²⁸Kad se sve to počne događati, uspravite se i dignite glave jer se bliži vaše oslobođenje!«

Isusove riječi ostaju zauvijek

(Mt 24,32–35; Mk 13,28–31)

²⁹Zatim im je ispričao usporedbu: »Pogledajte smokvu i ostalo drveće! ³⁰Čim vidite da počnu listati, i sami znate da je ljeto blizu. ³¹Isto tako kad vidite da se ovo događa, znajte da je Božje kraljevstvo blizu!

³²Govorim vam istinu. Oni koji sada žive neće umrijeti prije nego što se sve to dogodi. ³³Nebo i zemlja će nestati, ali moje riječi neće nikada nestati.«

Budite budni!

³⁴»Čuvajte se da vam srca ne otupe od raspuštenosti, pijanstva i tjeskobnih briga i da vas taj dan ne iznenadi kao zamka, ³⁵jer će doći na sve stanovnike čitave Zemlje. ³⁶U svakom trenutku budite budni i molite da biste mogli sigurno prebroditi sve što dolazi i spremno stati pred Sina Čovječjega.«

³⁷Isus je danju poučavao u Hramu, a svaku večer odlazio bi i provodio noći na Maslinskoj gori. ³⁸A narod bi ustajao rano ujutro i odlazio u Hram da ga sluša.

Urota protiv Isusa

(Mt 26,1–5; 14–16; Mk 14,1–2; 10–11; Iv 11,45–53)

22 ¹Bližio se blagdan beskvasnih kruhova zvan Pasha. ²Vodeći svećenici i učitelji Zakona tražili su način kako da ubiju Isusa, ali bojali su se naroda.

Juda

³Tada je sotona ušao u Judu, zvanog Iskariot, koji je bio jedan od Dvanaestorice. ⁴On je otišao dogovoriti se

s vodećim svećenicima i hramskim stražarima kako da im izruči Isusa. ⁵Ovi su se vrlo razveselili tome i obećali mu zauzvrat dati novac. ⁶Juda je to prihvatio i čekao povoljan trenutak da im izruči Isusa, kad u blizini ne bude naroda.

Priprema pashalne večere

(Mt 26,17–25; Mk 14,12–21; Iv 13,21–30)

⁷Došao je i dan beskvasnih kruhova, kad se žrtvuje pashalno janje. ⁸Isus je poslao Petra i Ivana te im rekao: »Idite i priredite nam pashalnu večeru!«

⁹Oni su ga pitali: »Gdje želiš da je priredimo?«

¹⁰Isus im je rekao: »Na ulasku u grad naići ćete na čovjeka koji nosi vrč vode. Idite za njim u kuću u koju on uđe! ¹¹Recite domaćinu: 'Učitelj te moli da nam pokažeš sobu u kojoj on i njegovi učenici mogu jesti pashalnu večeru.' ¹²Čovjek će vam onda pokazati veliku, uređenu gornju sobu. Tamo sve priredite!«

¹³Petar i Ivan su otišli. Našli su sve kako im je Isus rekao i priredili pashalnu večeru.

Posljednja večera

(Mt 26,26–30; Mk 14,22–26; 1 Kor 11,23–25)

¹⁴Kad je došlo vrijeme, Isus se smjestio za stol zajedno s Dvanaesticom. ¹⁵Rekao im je: »Žarko sam želio prije svoje muke jesti s vama ovu pashalnu večeru. ¹⁶Kažem vam da ju neću više jesti sve dok se ne ispuni u Božjem kraljevstvu.«

¹⁷Tada je uzeo čašu, zahvalio Bogu i rekao: »Uzmite i podijelite je među sobom! ¹⁸Kažem vam da više neću piti vina sve dok ne dođe Božje kraljevstvo.«

¹⁹Zatim je uzeo kruh i zahvalio Bogu. Razlomio ga i dao učenicima govoreći: »Ovo je moje tijelo koje se daje za vas. Ovo činite meni na spomen!« ²⁰Isto je tako, nakon jela, uzeo čašu i rekao: »Ova je čaša novi Savez u mojoj krvi koja se proljeva za vas.«¹

²¹»No ruka mojega izdajice leži na stolu kraj moje. ²²Sin Čovječji otići će u smrt koja mu je određena, ali jao onomu tko ga izdaje!«

²³A oni su počeli zapitkivati jedan drugoga: »Tko bi od nas mogao takvo što učiniti?«

¹22,20 Neki grčki rukopisi nemaju zadnji dio 19. stiha i cijeli 20.

Budite slugе!

²⁴Među njima razvila se i prepirka o tome tko je od njih najveći. ²⁵A Isus im je rekao: »Kraljevi ovoga svijeta vladaju nad narodima, a oni koji imaju vlast zovu sebe 'dobročiniteljima'. ²⁶Ali vi ne budite takvi! Naprotiv, neka najveći među vama bude kao onaj najmanji, a vođa neka bude kao sluga! ²⁷Jer, tko je veći: onaj tko sjedi za stolom ili onaj tko posluđuje? Nije li to onaj tko sjedi za stolom? A ja sam među vama onaj koji posluđuje.

²⁸Vi ste ti koji ste bili uz mene u mojim kušnjama. ²⁹Ja vam dajem kraljevsku vlast, isto kao što ju je moj Otac dao meni. ³⁰Vi ćete jesti i piti za mojim stolom u mom kraljevstvu. Sjedit ćete na prijestoljima i suditi dvanaesterim Izraelovim plemenima.«

Ne gubite vjeru!

(Mt 26,31-35; Mk 14,27-31; Iv 13,36-38)

³¹»Šimune!, Šimune, slušaj! Sotona je tražio da vas prosije, kao što se prosijava žito. ³²Ali ja sam molio za tebe da tvoja vjera ne klone. A ti, kada mi se vratiš, učvrsti svoju braću!«

³³Šimun Petar rekao je Isusu: »Gospodine, s tobom sam spreman ići u zatvor, čak i umrijeti za tebe.«

³⁴A Isus je rekao: »Kažem ti, Petre, pijetao danas neće zapjevati dok triput ne zaniječeš da me poznaješ.«

³⁵I rekao je učenicima: »Kad sam vas poslao bez novca, torbe ili obuće, je li vam što nedostajalo?«

Oni su odgovorili: »Nije.«

³⁶On im je rekao: »Ali sada, tko god ima novac, neka ga uzme, kao i torbu. I tko god nema mač, neka proda svoj kaput i neka ga kupi! ³⁷U Pismu stoji:

'uvrstili su ga među zločince.'

Izaija 53,12

Ovo se mora ispuniti. Da, ovo što piše o meni ispunjava se.«

³⁸Oni su rekli: »Gospodaru, evo ovdje su dva mača!«
»Dosta je.«, odgovorio je Isus.

Borba i molitva

(Mt 26,36-46; Mk 14,32-42)

³⁹Zatim je Isus otišao iz grada i uputio se, kao i obično, na Maslinsku goru. Učenici su pošli za njim.

¹22,31 Šimun Drugo ime bilo mu je Petar.

⁴⁰Kad su se popeli, rekao im je: »Molite da ne podlegnete iskušenju!«

⁴¹I udaljio se od njih koliko se može dobaciti kamen. Kleknuo je i molio: ⁴²»Oče, ako ti želiš, otkloni ovu gorku čašu od mene! Ali neka ne bude kako ja želim, već kako ti želiš.« ⁴³I tada mu se ukazao anđeo i hrabrio ga. ⁴⁴U svojoj mucu Isus je još upornije molio, a znoj poput kaplji krvi kapao mu je s čela.¹ ⁴⁵Kad je ustao iz molitve, vratio se k učenicima i našao ih kako spavaju, iscrpljeni od žalosti. ⁴⁶Rekao im je: »Zašto spavate? Ustanite i molite da ne podlegnete iskušenju!«

Isusovo uhićenje

(Mt 26,47–56; Mk 14,43–50; Iv 18,3–11)

⁴⁷Dok je još govorio, pojavila se gomila ljudi, predvođena Judom, jednim od Dvanaestorice. Pristupio je k Isusu i poljubio ga.

⁴⁸A Isus mu je rekao: »Juda, zar poljupcem izdaješ Sina Čovječjega?« ⁴⁹Kad su učenici vidjeli što se sprema, rekli su: »Gospodine, da upotrijebimo mač?« ⁵⁰I jedan od njih udario je slugu velikoga svećenika i odsjekao mu desno uho.

⁵¹A Isus je nato rekao: »Stani! Dosta!« Dotaknuo je sluzi uho i iscijelio ga.

⁵²Tada je rekao vodećim svećenicima, hramskim stražarima i starješinama koji su ga došli uhvatiti: »Zar ste na mene izašli s mačevima i toljagama kao na razbojnika? ⁵³Svaki dan bio sam s vama u Hramu i niste me pokušali uhititi. Ali ovo je vaš trenutak — vrijeme vladavine tame.«

Petar niječe Isusa

(Mt 26,57–58; 69–75; Mk 14,53–54; 66–72; Iv 18,12–18; 25–27)

⁵⁴Oni su ga uhitili i odveli u kuću velikoga svećenika. A Petar ih je izdaleka pratio. ⁵⁵Zapalili su vatru nasred dvorišta i sjeli oko nje. I Petar je sjeo s njima. ⁵⁶Neka mlada sluškinja primijetila ga je pri svjetlosti vatre. Pažljivo ga je pogledala i rekla: »I ovaj je bio s njim.«

⁵⁷A Petar je to počeo nijekati govoreći: »Ženo, ja ga ne poznajem!« ⁵⁸Nešto kasnije, netko drugi ga je ugledao i rekao: »I ti si jedan od njih!«

¹22,44 43. i 44. stih U nekim grčkim rukopisima nema ovih stihova.

A Petar je odgovorio: »Nisam, čovječe!«

⁵⁹Otprilike nakon jednog sata, neki je čovjek uporno počeo tvrditi: »Bez sumnje, i ovaj je čovjek bio s njim; Galilejac je!«

⁶⁰A Petar je rekao: »Čovječe, ne znam o čemu govoriš!«

U taj tren, dok je Petar još izgovarao te riječi, pije-
tao je zapjevao. ⁶¹A Gospodin se okrenuo prema Petru i pogledao ga. Tada se Petar sjetio riječi koje mu je Gospo-
din rekao: »Danas, prije nego pijetao zapjeva, triput ćeš me zanijetati.« ⁶²Izašao je i gorko zaplakao.

Isusa izruguju

(Mt 26,67–68; Mk 14,65)

⁶³Oni koji su čuvali Isusa počeli su mu se rugati i tući ga. ⁶⁴Zavezali su mu oči i pitali ga: »Prorok si. Reci tko te udario?« ⁶⁵I još su mnogo toga govorili i vrijeđali ga.

Isus pred židovskim vođama

(Mt 26,59–66; Mk 14,55–64; Iv 18,19–24)

⁶⁶Kad se razdanilo, sastali su se narodni starješine, vodeći svećenici i učitelji Zakona. Isusa su doveli pred njihovo vijeće ⁶⁷pa mu rekli: »Reci nam jesi li ti Krist!«

A on im je odgovorio: »Ako vam kažem, nećete mi vjerovati. ⁶⁸A ako ja vas pitam, nećete mi odgovoriti. ⁶⁹Ali od sada će Sin Čovječki sjediti s desne strane Sve-
moćnoga Boga.«

⁷⁰Oni su rekli: »Znači, ti si Božji Sin?« Odgovorio im je: »Sami kažete da jesam.«

⁷¹Nato su oni rekli: »Kakvi su nam još svjedoci potrebni? Sami smo sve čuli iz njegovih usta.«

Isus i upravitelj Pilat

(Mt 27,1–2; 11–14; Mk 15,1–5; Iv 18,28–38)

23 ¹Zatim su ustali i odveli Isusa k Pilatu. ²Tamo su ga počeli optuživati govoreći: »Ulovili smo ovoga čovjeka kako zavodi naš narod. On je protiv toga da se caru plaća porez, a sebe naziva Kristom, kraljem.«

³Pilat je upitao Isusa: »Jesi li ti židovski kralj?«

Isus mu je odgovorio: »Sâm kažeš.«

⁴Tada se Pilat obratio vodećim svećenicima i narodu: »Ja ne vidim nikakvu krivnju na ovom čovjeku.«

⁵Ali oni su bili uporni i govorili su: »On cijelu Judeju diže na noge svojim učenjem. Počeo je u Galileji i došao sve do ovamo.«

Isusa šalju k Herodu

⁶Kad je Pilat to čuo, upitao ih je je li Isus Galilejac. ⁷Kad je saznao da Isus potpada pod Herodovu vlast, poslao ga je k njemu. Herod se u to vrijeme također nalazio u Jeruzalemu. ⁸Kad je Herod ugledao Isusa, vrlo se obradovao, jer ga je već godinama želio sresti. Čuo je za njega i nadao se da bi mogao uživo vidjeti kako izvodi neko čudo. ⁹Herod je Isusu postavio mnogo pitanja, ali Isus mu ni na jedno nije odgovorio. ¹⁰Vodeći svećenici i učitelji Zakona stajali su tamo i žestoko optuživali Isusa. ¹¹I Herod se, zajedno sa svojim vojnicima, s prezirom ophodio prema Isusu i ismijavao ga. Kada su Isusa obukli u bijelu odjeću, Herod ga je poslao natrag k Pilatu. ¹²Toga su se dana Herod i Pilat sprijateljili, a prije toga bili su neprijatelji.

Pilat osuđuje Isusa

(Mt 27,15–26; Mk 15,6–15; Iv 18,39–19,16)

¹³Pilat je sazvaio vodeće svećenike, židovske vođe i narod ¹⁴pa im rekao: »Doveli ste mi ovoga čovjeka pod optužbom da je zavodio narod. Ja sam ga pred vama ispitao i nisam našao nikakve osnove za optužbe koje ste iznijeli protiv njega. ¹⁵A nije ih našao ni Herod jer ga je poslao natrag k nama. Kao što vidite, on nije učinio ništa čime bi zaslužio smrt. ¹⁶Dakle, naredit ću da ga izbičuju i puste.« ^[17]

¹⁸Ali svi su uglas zavikali: »Pogubi ga! Oslobodi nam Barabu!« ¹⁹Baraba je bio bačen u zatvor zbog dizanja pobune u gradu i ubojstva.

²⁰Pilat se opet obratio narodu jer je želio osloboditi Isusa. ²¹Ali svjetina je uporno vikala: »Razapni ga, razapni ga!«

²²Pilat im se obratio i treći put: »Ali kakvo je zlo učinio ovaj čovjek? Ja ne nalazim na njemu nikakvu krivnju. Ne zasluži smrt. Kaznit ću ga i zatim pustiti.«

²³No oni su i dalje vikali i tražili da ga razapne. Njihova je vika postala tako zaglušujuća, ²⁴da je Pilat odlučio udovoljiti njihovu zahtjevu. ²⁵Oslobodio je čovjeka kojeg su tražili, onoga koji je bio bačen u zatvor zbog pobune i ubojstva, a Isusa im je predao u ruke da učine s njim što žele.

¹**23,17** Neki grčki rukopisi Lukina evanđelja dodaju 17. stih: »Svake godine za blagdan Pashe, Pilat je morao osloboditi jednoga zatvorenika po želji naroda.«

Isusa razapinju

(Mt 27,32-44; Mk 15,21-32; Iv 19,17-27)

²⁶Dok su Isusa odvodili, uhvatili su nekog Šimuna iz Cirene koji se upravo vraćao s polja. Stavili su mu na leđa križ da ga nosi za Isusom.

²⁷Veliko mnoštvo pratilo je Isusa, uključujući i neke žene, koje su naricale i tugovale za njim. ²⁸Isus se okrenuo prema njima i rekao im: »Jeruzalemske kćeri, ne plačite za mnom! Radije plačite zbog sebe i svoje djece! ²⁹Dolaze dani kada će ljudi govoriti: 'Blago nerotkinjama, utrobama koje nikad nisu rodile i prsima koja nikad nisu dojila!' ³⁰Tada će reći planinama: 'Srušite se na nas!' i brdima: 'Pokrijte nas!'³¹ Jer, ako ljudi tako čine sa pravednim čovjekom, što će tek biti s onim tko je kriv?!«²

³²Tamo su bila i dva zločinca koje su izveli da ih pogube zajedno s Isusom. ³³Kad su došli na mjesta zvano Golgota³, razapeli su Isusa i zločince zajedno s njim: jednoga s Isusove desne strane, a drugoga s lijeve. ³⁴Tada je Isus rekao: »Oče, oprosti im jer ne znaju što čine!«

A oni su bacili kocku da bi podijelili njegovu odjeću među sobom. ³⁵Narod je stajao i sve promatrao, dok su njihovi glavari izrugivali Isusa i govorili: »Druge je spasio; neka sada spasi sâm sebe ako je zbilja Krist, Božji Izabranik!«

³⁶Došli su i vojnici i rugali mu se. Davali su mu ocat ³⁷i govorili: »Ako si židovski kralj, onda se spasi!« ³⁸Iznad njega postavili su natpis: »Ovo je kralj židovski.«

³⁹Jedan od zločinaca obješenih s njim vrijeđao ga je govoreći: »Nisi li ti Krist? Spasi i sebe i nas!«

⁴⁰A drugi ga je prekorio i rekao: »Zar se ne bojiš Boga? Pa i ti si osuđen na istu kaznu! Ali naša je kazna pravedna jer smo dobili što zaslužujemo, ⁴¹a ovaj čovjek nije učinio nikakvo zlo.« ⁴²Zatim je dodao: »Isuse, sjeti me se kada dođeš u svoje kraljevstvo!«

⁴³Isus mu je rekao: »Govorim ti istinu: danas ćeš biti sa mnom u raju.«

¹23,30 Citat iz Hoš 10,8.²23,31 *Jer ako ljudi ... je kriv?!*« Doslovno: »Jer ako ljudi tako čine sa zelenim drvetom, što li će tek biti sa suhim?!«³23,33 *Golgota* U prijevodu »Lubanja.«

Isusova smrt*(Mt 27,45-56; Mk 15,33-41; Iv 19,28-30)*

⁴⁴⁻⁴⁵Bilo je oko podneva kad je tama prekrila svu zemlju. Nestalo je sunca sve do tri sata poslije podne, a zastor u Hramu razderao se popola. ⁴⁶Isus je povikao iz svega glasa: »Oče, u tvoje ruke predajem svoj duh.«¹ Čim je to rekao, izdahnuo je.

⁴⁷Kad je časnik vidio što se dogodilo, počeo je slaviti Boga i govoriti: »Ovaj je čovjek sigurno bio pravednik.«

⁴⁸Kad su ljudi koji su se okupili da promatraju taj prizor vidjeli što se dogodilo, razišli su se udarajući se u prsa, ⁴⁹a svi Isusovi bliski prijatelji, uključujući i žene koje su ga pratile još iz Galileje, stajali su podalje i promatrali.

Josip iz Arimateje*(Mt 27,57-61; Mk 15,42-47; Iv 19,38-42)*

⁵⁰⁻⁵¹Bio je tamo i čovjek po imenu Josip, iz grada Arimateje u Judeji, član židovskoga Velikog vijeća. Bio je dobar i pošten čovjek. Živio je u iščekivanju Božjega kraljevstva i nije se slagao s odlukom i postupkom Velikog vijeća. ⁵²Otišao je k Pilatu i zatražio Isusovo tijelo. ⁵³Skinuo je tijelo s križa i umotao ga u laneno platno pa ga položio u grob isklesan u stijeni, u koji nikada nitko nije bio položen. ⁵⁴Bilo je to na dan pripreme i približavala se subota.

⁵⁵Žene koje su došle s Isusom iz Galileje pratile su Josipa. Vidjele su grob i kako Isusovo tijelo polažu u njega. ⁵⁶Zatim su se vratile kući da pripreme mirisne trave i ulja za pomast tijela. U subotu su mirovale, iz poslušnosti prema Zakonu.

Isusovo uskrsnuće*(Mt 28,1-10; Mk 16,1-8; Iv 20,1-10)*

24¹Prvog dana u tjednu, žene su rano ujutro došle na Isusov grob. Sa sobom su ponijele mirise koje su bile pripremile. ²Opazile su da je kamen koji je zatvarao ulaz u grob odmaknut ³pa su ušle. No tijelo Gospodina Isusa nisu našle. ⁴Dok su tako stajale, zbunjene zbog toga što se dogodilo, odjednom su se kraj njih pojavila dva čovjeka u sjajnoj odjeći. ⁵Obuzeo ih

¹23,46 Citat iz Ps 31,6.

je strah i poklonile su im se licem do zemlje. A oni su im rekli: »Zašto tražite živoga među mrtvima? ⁶On nije ovdje; ustao je od mrtvih! Sjetite se što vam je rekao dok je još bio u Galileji: ⁷rekao je da Sin Čovječji mora biti predan u ruke grešnicima, da mora biti razapet na križu i da će trećega dana ustati od mrtvih.« ⁸Tada su se žene sjetile Isusovih riječi.

⁹Vratile su se s groba i sve to ispričale Jedanaestorici i ostalima. ¹⁰Te su žene bile: Marija Magdalena, Ivana i Marija — Jakovljeva majka. One i ostale žene koje su bile s njima prenijele su to apostolima. ¹¹No ovima su te riječi zvučale kao izmišljotina i nisu im vjerovali. ¹²Ali Petar je ustao i otrčao na grob. Sagnuo se, ali nije opazio ništa, osim lanenih povoja. Otišao je s groba pitajući se što se to moglo dogoditi.

Na putu u Emaus

(Mk 16,12-13)

¹³Istoga dana, dvojica Isusovih sljedbenika išla su prema selu Emausu, udaljenom od Jeruzalema oko dvanaest kilometara. ¹⁴Putem su razgovarali o svemu što se dogodilo. ¹⁵Dok su oni tako o svemu razgovarali i raspravljali, došao je Isus i pridružio im se na putu. ¹⁶No nije im bilo dano da ga mogu prepoznati. ¹⁷Isus ih je upitao: »O čemu to putem raspravljate?«

Stali su i ražalostili se. ¹⁸Jedan od dvojice, po imenu Kleofa, rekao mu je: »Ti si valjda jedini čovjek u Jeruzalemu koji ne zna što se dogodilo ovih dana.«

¹⁹»Na što mislite?«, upitao ih je Isus.

Rekli su mu: »Na sve što se dogodilo s Isusom iz Nazareta, koji je bio velik prorok. Pokazao je to riječima i djelima, pred Bogom i pred cijelim narodom. ²⁰Raspravljali smo o tome kako su ga naši vodeći svećenici i narodni glavari predali da bude osuđen na smrt i razapeli ga. ²¹Mi smo se nadali da je on taj koji će osloboditi Izrael. No to nije sve. Danas je treći dan kako se to dogodilo, ²²a i neke žene među nama zbunile su nas: rano ujutro otišle su na njegov grob, ²³ali nisu našle njegovo tijelo. Došle su k nama i rekle nam da su im se ukazali anđeli i rekli im da je Isus živ. ²⁴Tada su neki od nas otišli na grob. Našli su sve upravo onako kako su žene rekle, ali Isusa nisu vidjeli.«

²⁵Nato im je Isus rekao: »O, kako ste nerazumni i kako teško vjerujete u ono što su rekli proroci! ²⁶Nije li bilo nužno da Krist sve to pretrpi prije nego što uđe

u svoju slavu?» ²⁷I tako im je Isus rastumačio što sva Pisma kažu o njemu, od Mojsija do proroka.

²⁸Približili su se selu u koje su išli, a Isus se napravio kao da će produžiti put. ²⁹Oni su počeli navaljivati: »Ostani s nama! Kasno je, uskoro će noć.« I on je ušao u kuću da ostane s njima.

³⁰Kad je bio s njima za stolom, uzeo je kruh i zahvalio Bogu. Zatim ga je razlomio i dao njima. ³¹Tada su im se otvorile oči i oni su ga prepoznali. No on je pred njihovim očima nestao. ³²A oni su rekli jedan drugomu: »Nije li nam gorjelo u srcima dok je putem razgovarao s nama i objašnjavao nam Pisma?«

³³Istoga časa su ustali i vratili se u Jeruzalem. Tamo su zatekli Jedanaesticu i ostale okupljene zajedno s njima. ³⁴Svi okupljeni su rekli: »Gospodin je zaista ustao od mrtvih! Ukazao se Šimunu.«

³⁵Tada su i ova dvojica ispričala što im se putem dogodilo i kako su prepoznali Isusa dok je lomio kruh.

Isus se ukazuje učenicima

(Mt 28,16–20; Mk 16,14–18; Iv 20,19–23; Dj 1,6–8)

³⁶Dok su još o tome pričali okupljenima, Isus je stao između njih i rekao im: »Mir vama!«

³⁷A oni su se zaprepastili i obuzeo ih je strah. Mislili su da vide duha. ³⁸A on im je rekao: »Zašto ste tako uznemireni? I zašto se u vama bude sumnje? ³⁹Pogledajte mi ruke i noge! Vidjet ćete da sam to stvarno ja. Dotaknite me i vidjet ćete; duh nema mesa i kostiju kao što ih ja imam.«

⁴⁰Kada im je to rekao, pokazao im je svoje ruke i noge. ⁴¹A oni od radosti nisu mogli povjerovati svojim očima. Bili su zadivljeni. Upitao ih je: »Imate li ovdje što za jesti?« ⁴²Dali su mu komad pečene ribe. ⁴³On ga je uzeo i pred njima pojeo.

⁴⁴Zatim im je rekao: »To je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama: sve što o meni piše u Mojsijevu zakonu, prorocima i psalmima mora se ispuniti.«

⁴⁵Tada im prosvijetlio um da shvate što je zapisano u Pismima. ⁴⁶Rekao im je: »Zapisano je da će Krist biti ubijen i da će trećega dana uskrsnuti ⁴⁷i da se u njegovo ime ima propovijedati ljudima da se obrate, kako bi im grijesi bili oprošteni. Najprije to propovijedajte u Jeruzalemu, a onda i ostalim narodima! ⁴⁸Vi ste tomu svjedoci. ⁴⁹Šaljem vam ono što je moj Otac obećao, ali ostanite u gradu sve dok ne primite silu s neba!«

Isus uzlazi na nebo*(Mk 16,19-20; Dj 1,9-11)*

⁵⁰Tada ih je odveo u blizinu Betanije, podigao ruke i blagoslovio ih. ⁵¹Dok ih je blagoslivljao, udaljio se od njih i bio uznesen na nebo. ⁵²Oni su mu se poklonili i s velikom radošću vratili se u Jeruzalem. ⁵³Ondje su stalno bili u Hramu i slavili Boga.

Evandjelje po Ivanu

Kristov dolazak na svijet

1 ¹Prije postanka svijeta bila je Riječ¹. Riječ je bila s Bogom i Riječ je bila Bog. ²U početku je On (*Riječ*) bio s Bogom. ³Po njemu je sve stvoreno. Ništa nije stvoreno bez njega. ⁴U njemu je bio život i taj je život bio svjetlo ljudima. ⁵Svjetlo svijetli u tami i tama ga nije nadjačala.

⁶Bio je i čovjek kojeg je poslao Bog. Zvao se Ivan. ⁷On je došao posvjedočiti za Svjetlo tako da svi povjeruju zbog njegova svjedočenja. ⁸On sam nije bio Svjetlo, nego je došao posvjedočiti za Svjetlo. ⁹Pravo Svjetlo tek je trebalo doći na svijet. To je istinsko Svjetlo koje rasvjetljuje svakoga čovjeka.

¹⁰On (*Riječ*) već je bio na svijetu. Svijet je stvoren po njemu, ali ga svijet nije prepoznao. ¹¹Došao je u svijet koji je bio njegov, ali njegov vlastiti narod nije ga prihvatio. ¹²No svima onima koji su ga prihvatili i koji vjeruju u njegovo ime, daje pravo da postanu Božja djeca. ¹³Takvima se ne postaje ni prirodnim rođenjem ni željom roditelja koji žele dijete nego rođenjem od Boga.

¹⁴Riječ je postala čovjekom i živjela je među nama. Gledali smo njegovu slavu, onu slavu koja mu pripada kao Očevu Sinu jedincu, punom Božje milosti i istine. ¹⁵Ivan je na njega mislio kad je rekao: »To je onaj za kojega sam rekao: 'Onaj koji dolazi poslije mene veći je od mene jer on je živio prije nego što sam se ja rodio.'«

¹**1,1 Riječ** Grčka riječ je »logos«, što znači bilo koja vrsta komunikacije. Može se prevesti i kao »poruka«, ili ovdje »Krist« — način na koji je Bog govorio svijetu o sebi (vidi Otk 19,13). Isto u stihu 14.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>